

JUSTICIA SOCIAL

Any III - Epoca III

Barcelona, 4 de març de 1933

Núm. 87

Organ de la Unió Socialista de Catalunya

Una crida de la Internacional Obrera Socialista

Als treballadors de tot el món!

Ens adreçem a vosaltres, treballadors, en un moment de perill suprem per a la classe obrera, per a la llibertat, per a la pau i per a la civilització.

Aliat a la reacció del gran capitalisme i del feudalisme, Hitler ha pres el poder a Alemanya.

La lluita decisiva està entaulada actualment entre el feixisme i la classe obrera a Alemanya. El que s'arrisca en aquesta lluita, és enorme.

Si el feixisme aconseguís mantenir-se i fortificar-se a Alemanya, es per-

drien, amb la democràcia i la República, els resultats de mig segle de lluita de la classe proletària.

Si l'assalt del feixisme arribés a anorrear les organitzacions obreres alemanyes, el proletariat de tota l'Europa central es trobaria en el més greu dels perills i la reacció de tot el món es sentiria encoratjada per atacar el que la classe obrera ha obtingut en el terreny social.

Per això estem segurs que els treballadors alemanys, la lluita dels quals és tan dura i tan plena de sacrificis i en la qual poden comptar amb la solidaritat dels socialistes de tots els països, inflingiran una desfeta al feixisme i a la contrarrevolució.

Heu-vos ací perquè demanem als treballadors, de tots els països, que ajudin amb totes llurs forces el proletariat d'Alemanya, pensant en la importància històrica i mundial de la seva lluita.

...

La Internacional Obrera Socialista ha reconegut sempre que la lluita fratricida del proletariat és la principal raó de la seva feblesa i, per consegüent, el millor aliat del feixisme.

La Internacional Obrera Socialista ha estat també sempre convençuda que la fi de l'escissió i la unitat del proletariat són les condicions prèvies del complet desenvolupament de la força proletària.

Davant el perill terrible que amenaça la classe obrera alemanya, les conseqüències tràgiques de l'escissió apareixen més evidents que mai. Malauradament, els mals engendrats per una quinzena d'anys d'escissió, no poden esborrar-se en un moment. Però l'experiència històrica de l'hora present no sols ha de servir per a estimular en el futur la voluntat de reedificar una organització de combat única de la classe treballadora, sinó que, des d'ara, ha d'inspirar el nostre esforç per augmentar fins on sigui possible la potència combativa del proletariat.

Són massa grans els perills perquè l'aspiració unànime dels treballadors vers la unitat del proletariat en la batalla, pugui ésser explotada per maniobres de partit. La Internacional Obrera Socialista tendeix a l'organització d'una acció comuna sobre la base d'una harmonia sincera i honrada. Davant els grans perills que els amenacen, exhortem els proletaris alemanys a que posin terme als atacs recíprocs i a que lluitin plegats contra el feixisme. La Internacional Obrera Socialista ha estat i està sempre disposada a negociar, respecte una semblant comunitat de lluita, amb la Internacional Comunista en quan aquesta declari trobar-se disposada a fer-ho.

TREBALLADORS DE TOT EL MÓN!

Mentre el capitalisme us llança en massa a l'angoixa i la misèria; mentre organitza les hordes feixistes contra vosaltres, està preparant la immensa catàstrofe d'una nova guerra.

Ara mateix ens trobem, no sols davant el fet sagnant de la guerra de l'Extrem Orient, sinó també davant el perill que a Europa s'efectui igualment una evolució cada cop més ràpida que amenaça amb acabar en una nova guerra mundial.

L'imperialisme japonès triomfa. Menyspreant els tractats que signà solemniament, el Japó ha ocupat a mà armada el territori xinès, ha creat l'Estat fantasma de Manxúria i es disposa a conquerir encara altres províncies xineses. L'aparença que no hi ha guerra entre Xina i el Japó, hipòcritament mantinguda fins ara, s'esvaeix. Cada dia apareixen amb major claredat els plans monstruosos dels imperialistes japonesos, així com la impotència per a contenir-los per part de la Societat de Nacions.

Mentre a l'Extrem Orient la guerra fa estralls i amenaça amb estendre's d'una manera indefinida, en la pròpia Europa es preparen esdeveniments que tard o d'hora acabaran per comprometre la pau europea.

...

Fa ja més d'un any que la Conferència del Desarmament es perllonga sense cap resultat. Transformats en gegantins camps armats, agrupats en aliances poderoses, els Estats europeus, equipats de caps a peu, es situen els uns en front dels altres. Veiem com s'agreuja el perill, no sols que la Conferència del Desarmament fracassi, sinó que les seves discussions serveixin de pretext per a nous armaments.

El progrés del feixisme ha col·locat en la direcció de diversos pobles les forces nacionalistes i militaristes. Hitler, a Alemanya; Mussolini, a Itàlia; Pilsudski, a Polònia; Horthy, a Hongria; la dictadura del rei a Iugoslàvia i les dictadures més o menys disimulada dels restants països dels Balkans, tots estan disposats a dirigir vers l'exterior les forces en què es recolzen a l'interior per a transformar novament Europa en un camp de batalla.

Els feixistes a Itàlia, l'Hongria contrarrevolucionària i la dinastia destronada dels Habsburgs, s'esforcen per explotar, per a llurs fins respectius, el moviment de les races iugoeslaves, els antagonismes de les quals s'han vist agreujats per la dictadura militar, cosa amb la qual susciten a l'Europa central una zona de greus perills per a la pau. El projecte de formar un bloc dels Estats feixistes i d'oposar-lo

a França i als seus aliats de l'Est, significa, des d'ara, una amenaça que dividirà Europa en dos camps enemics, decidits a armar-se l'un contra l'altre. Per la seva sagnant experiència, Europa sap on condueix la política d'aliances.

...

Si els antagonismes de les grans potències paralitzen la Societat de Nacions i si la direcció de la burgesia cau de mica en mica en mans dels grups feixistes, és evident que sels la força del proletariat serà capaç d'impedir la catàstrofe mundial, catàstrofe que si arriba a esclatar esclafarà fatalment la humanitat i destruirà novament milions i milions de vides humanes.

La Internacional Obrera Socialista no ha deixat mai de prevenir la classe treballadora contra la catàstrofe que s'acosta, i de prosseguir una lluita enèrgica contra la guerra i la preparació de la guerra. Per això, en aquesta hora decisiva, té dret a elevar una vegada més la veu per advertir els esdeveniments terribles que es preparen.

La Internacional Obrera Socialista incita tots els treballadors a unir-se, per tal de repellar, en una lluita solidària, el perill imminent d'una nova guerra mundial!

La Internacional Obrera Socialista invita tots els homes que vulguin impedir una nova matança, preservar la pau i els progressos de la civilització, a ocupar un lloc en l'exèrcit del proletariat!

TREBALLADORS DE TOT EL MÓN!

A les classes dominants de tots els països recau la responsabilitat dels terribles perills que amenacen la llibertat i la pau. D'una banda, la burgesia capitalista dels passos vencedors, per llur política imperialista, ha obstaculitzat i paralitzat, en els països vençuts, el desenvolupament de la democràcia naixent i l'ascensió de la classe obrera. Per l'altra banda, la burgesia dels països vençuts ha utilitzat les conseqüències de la desfeta per atiar les passions nacionalistes i poder reconquistar, sota la forma del feixisme bel·licós i assassí, el poder que se li escapava de les mans.

Heu ací perquè és indispensable combinar la lluita de defensa contra el feixisme i contra el perill de guerra amb la lluita contra el capitalisme per la conquesta del Poder polític per a la classe obrera i pel socialisme!

La victòria serà nostra si ens unim per obtenir-la!

Visca la llibertat!

Visca la pau!

Visca el Socialisme!

Zürich, 19 febrer 1933. — La Internacional Socialista Obrera.

A l'interior:

La Setmana Política,
per Joan Comorera.

Vot particular de la U. S. C.
al dictamen d'Estatut interior
de Catalunya,

Ponència Municipal al II
Congrés de la U. S. C.,

Socialisme i Bolxevisme,
per Rafael Campalans.

Cerquem la unió,
per Carles Carquès.

L'Ajuntament i la immi-
gració,
per Vicenç Riera.

Etc., etc.

Aquest número conté
suplement

NÚMERO : 15 cts.

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Trimestre . . . 2'50 pts.

Semestre . . . 4'50 "

Any 8'00 "

Redacció i Administració:
Portaferriça, 30, pral.

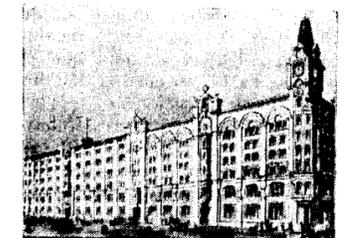
Carta d'Anglaterra

Tarda lliure

De totes les ciutats que jo coneix, Londres és la que conté major varietat d'atractius per a omplir els meus lleures. Tot és tan immens i tan enorme, tan acabat i tan complet, que, sense cap esforç, hom va aprenent, de la mateixa manera que, sense adonar-se'n, hom camina erecte i depressa al cap de pocs dies d'èsser ací i arriba a comprendre que té alguna solta el que ara plogui, ara nevi, ara vingui una ratxa de vent gelat i un o dos cops al dia s'arribi a veure el sol esgrogueït durant alguns minuts. Tot ha ensenyat a viure i per això la gent ha arribat a un meravellós equilibri que els permet de treballar i jugar amb una sensació de plenitud que encanta.

LEMAN STREET

Calia tornar la visita als simpàtics cooperadors que ens varen venir a veure a Barcelona dies

Londres, Leman Street. — Perspectiva de la sèrie d'edificis que componen la sucursal de la Cooperativa Majorista anglesa.

enrera. Palmer, el Secretari general de la Unió Cooperativa britànica, viu a Manchester, seu de la Casa central. Stewart i Bradshaw viuen a Glasgow, però aquest darrer s'escau d'ésser a Londres avui per la reunió ordinària d'un dels Comitèss de compres. Els trobem units en un salónet d'aquell magne edifici que ocupa dues

(Segueix a la pàg. 4)

(Segueix a la pàg. 4)

L'augment de les tarifes dels autòmnbus

Els regidors per l'Ajuntament de Barcelona, Campalans i Joaquim Xirau, trobant-se lluny de la nostra ciutat per compromisos ineludibles, no poderen expressar el criteri absolutament contrari de la U. S. C. al nou augment de tarifes dels autòmnbus, aprovada per unanimitat i sense protesta de ningú en la darrera sessió consistorial.

Aquest augment, portat al Consistori i aprovat en una forma que molt justament ha desvetllat els rezeis i la sospita de la gran massa ciutadana, representa una nova claudicació de l'Ajuntament davant les poderoses companyies capitalistes de serveis públics i representa, cosa que és molt més greu, la complicitat del Govern de la Ciutat en la confabulació que es porten aquestes darreres contra l'estalvi popular.

Claudicació, perquè podent, com pot, l'Ajuntament obligar la Companyia de Tramvies a modificar i àdhuc anul·lar algunes de les seves línies, consent el gran robatori que l'augment de tarifes significa per a la massa obrera, a canvi d'una ridícula modificació del traçat tramviari. Ciutadà Vachier, ¿què se n'ha fet d'aquella vostra valentia dels primers moments?

Complicitat, perquè en estampliar les 6.000 obligacions del Metro Transversal que posseeix la Companyia de Tramvies, es fa viable el Conveni que l'empresa del Metro — intervinguda per l'Ajuntament — intentà temps enrera i que fins avui no havia estat possible posar en pràctica per la resistència de la gran massa d'obligacionistes a veure's despullats iniquament dels seus drets. Amb el seu acord l'Ajuntament de Barcelona — instrument dócil de la plutocràcia catalana — possibilita i es fa còmplice d'aquest monstruós atemptat a l'economia popular!

Robats per les dues butxaques, els ciutadans de Barcelona poden sentir-se molt satisfets del nostre magnífic Ajuntament!...

L'incendi del Reichstag

Els «nazis» han calat foc al Reichstag i pretenen donar la culpa als comunistes. Adhuc fan córrer que han trobat que s'ha declarat culpable. El procediment és feixisme pur.

Són els «nazis», és el propi Hitler, qui ha destruït el baluart on podia refugir-se i defensar-se la democràcia alemanya.

Però augurem als incendiàries que llur gest serà imitat i desenvolupat amplemment amb altres incendis que destruïran la vella societat alemanya.

Així sigui!

A propòsit d'un manifest

Cal refer el camí de la I Internacional

De tota la descomposició de la vella política, de l'ensorrada definitiva de les corcades organitzacions polítiques que la monarquia arrossegà amb la seva caiguda, la més trista, la de pitjors conseqüències, és, indubtablement, la de la liquidació de la Confederació Nacional del Treball.

La Confederació Nacional del Treball és morta i ben morta. Totes les injeccions que s'intentin administrar-li seran debades. I això és una desgràcia per a la classe obrera, car per un temps es veu amputada d'un membre que és vital per a la seva existència.

Per obra i gràcia d'una acció descordada, per una actuació feta d'espeternaments d'epilèptic, els terribles menja-polítics, tot cruspint-se la Confederació, han impossibilitat l'aplicació i el compliment d'una legislació que en matèria de lleis reguladores del treball haurien posat la classe obrera catalana en unes condicions que solament eren possibles en els primers moments de vida de la República.

Si els directors del moviment obrer català haguessin tingut sentit de la responsabilitat en aquestes hores transcendents haurien triat un d'aquests

dos camins: fer en els primers moments de vida del nou règim la revolució obrera que instaurés una República del proletariat, o bé, donant-se compte de la impossibilitat material de portar a cap un trasbalsament d'aquesta envergadura, treure tot el partit possible d'una situació en la qual la classe obrera havia prestat un suport tan decidit com el que havia prestat en els darrers temps de la Dictadura per bolcar el vell règim de la monarquia. Per fer la revolució social immediata i violenta, mancava a la classe obrera l'aparell de xoc que solament pot donar un partit polític del proletariat que tingui objectius concrets i adaptables a la rígida necessitat dels moments en què es produeixen les condicions objectives per poder fer derivar els esdeveniments a profit dels treballadors. Aquesta preparació de ferro, de disciplina que fins ara estan molt lluny d'haver sentit i acatat els nostres obrers, àdhuc els millors dels nostres militants sindicalistes, comunistes o socialistes, no es pot improvisar d'un moment a l'altre. Ha d'ésser fruit d'una llarga preparació doctrinal, que, per altra

banda, no poden donar els fascicles de quinze cèntims exemplar. Per tant, la classe obrera, sense aquest aparell, no podria fer la revolució, i no l'ha fet. El suïcidi o l'assassinat de mitja dotzena de camperols o el córrer la pólvora d'uns quants xavals per les cantonades dels suburbis industrials, no tan sols no bolca un règim ni en els seus moments més febles, ans bé descredita l'organització sota el nom de la qual es fan aquestes ximpleries.

La Confederació Nacional del Treball, organització que es va concebre apolítica, ha esdevingut, pel desequilibri mental de la part més irresponsable del vell anarquisme hispànic, la concreció d'una demagogia que no solament està en pugna i lesiona els interessos de la revolució social, sinó que fa inoperants els Sindicats. En l'ordre mediat i en l'ordre immediat, la Confederació Nacional del Treball fa mesos que presta un flac servei a la classe obrera. Seriem més justos si afegíssim que no n'ha prestat mai cap d'una manera verament eficaç. Per què? Perquè no ha estat mai ve-

LA SETMANA POLITICA

La reacció internacional

Demà el poble alemany refusa- rà enèrgicament la dictadura hitleriana. No obstant les dificultats que han hagut de vèncer els partits proletaris, segurament socialistes i comunistes sumaran més vots que la coalició Hitler-Hugenberg-Papen.

Vol dir això que la dictadura nazi està ja a les acaballes? No.

D'aquestes eleccions en sortirà un Reichstag inoperant. De fer-se el front «nacional» contra el marxisme, el Reichstag no faria més que legalitzar les bestieses de Hitler. De no haver-hi front «nacional», o d'haver-hi majoria marxista, el Reichstag tindrà unes hores de vida.

Alemanya ha arribat a l'hora trágica de la violència necessària. Per vies normals no s'aconseguiria altra cosa que resseguir la línia evolutiva d'Itàlia. I en fet d'experiències històriques, ja n'hi ha prou amb la de l'Aventino antifeixista.

Sabrà el proletariat alemany fer front a les dures proves de l'hora? Sabran els comunistes alemanys—contra Moscou—, sumar els seus esforços als socialistes? Sabran, uns i altres, oblidar errors i greuges recíprocs, pel bé del Socialisme?

Contra la violència reaccionària no hi ha altra cosa que la violència proletària.

Faistada

El diumenge proppassat, els faistes 100 per 100 tingueren un míting. Sang i fetge per a tots els gustos.

La «Soli» del dimarts, en donar compte del míting, afirmà, en grosses titulars de primera pàgina, que «assistieren más de cincuenta mil personas». Ja no «trabajadores», «personas»! Però no és aquest matís el que interessa subratllar. Sinó una confessió important.

Fa uns tres mesos, els faistes feren un míting, també a Montjuïc i en diumenge. I la «Soli» del dimarts següent va escriure seriosament que «assistieren 100 mil trabajadores».

D'on resulta que en 3 mesos els faistes han perdut la meitat dels seus efectius: 50.000. I quelcom més si anéssim a escatir quantes «personas» no eren «trabajadores».

Volien fer la «revolució» i ja comencen a espantar-se dels zeros! No la faran pas!...

Una altra faistada

La C. N. T. ha llençat un manifest «revolucionari», naturalment. Es diu en ell que «si los hombres que conducen la nave del Estado no reflexionan y dejan paso libre al proletariado revolucionario, les auguramos que el pueblo saltará por encima de ellos y sus locas ambiciones».

Passen per alt l'estil folletinesc: «nave del Estado», «locas ambiciones», etc., frases que impressionaven terriblement als nostres besavis. I anem al fons de la qüestió.

Es pot pretendre, sincerament, que un govern que no és proleta-

El cinquantenari de Marx

EL PROXIM DIA 14 ES COMPLEIXEN CINQUANTA ANYS DE LA MORT DEL PARE DEL SOCIALISME MODERN, KARL MARX. EN AQUESTA OCASIO, L'EXECUTIU CENTRAL I EL DE LA FEDERACIO DE BARCELONA HAN ORGANITZAT DIVERSOS ACTES QUE S'ANUNCIARAN OPORTUNAMENT PER LA PREMSA I JUSTICIA SOCIAL. DEDICARA EL SEU PROXIM NUMERO A AQUESTA GRAN FIGURA DEL SOCIALISME

rio i que no pensa i sent en «comunista libertario», deixi el pas franc a la «revolució»? La sola premisa palesa que als faistes de la C. N. T. els agrada més fer literatura, i dolenta, que revolucions autèntiques.

No tindran, doncs, més remei que repetir l'aldarull del 8 de gener. La culpa no serà d'ells, és clar, sinó de l'Azaña que no els deixa «correr la pólvora».

I ho faran, segur, per dues raons: primera, per a estalviar-se una rendició de comptes, i segona, perquè la contribució de sang i de llibertat la pagarà el «proletariado», no els literatoides de la C. N. T.

I per una tercera, decisiva: per no perdre l'amistat i «lo que cuelga» del gran revolucionari March!...

March Lerroux

March Lerroux, per la seva part tampoc oblidat el seu patró. A la presó no s'està bé, i molt menys quant la perspectiva és negra. I és humà que March vulgui sortir-ne. I és més lògic, encara, que cerqui tot l'ajut: a la dreta monàrquica, al seu client Lerroux, a l'extrema esquerra o d'això que se'n diu l'extrema esquerra. Una bona amantida per al sopar de la seva llibertat!

Ja no és tan lògic que en la conxorxa hi entrin homes que fins ara s'havien mantingut fidels a la República: els diputats radical-socialistes que s'han sentit re-

pentinament antigovernamentals.

Per., no cal estranyar-se de res. ¿No digué Quevedo: «poderoso caballero es Don Dinero...»?

La nova sanjurjada

Es parla d'una nova sanjurjada.

Com en vigílies del 10 d'agost, March Lerroux, els faistes 100 % i els Royos, s'han llançat a una ofensiva implacable. Llavors, el pretext fou l'Estatut de Catalunya per a uns i la Reforma Agrària per a altres. Avui, el motiu real de tant soroll, és el projecte de llei sobre Congregacions religioses. El nom del nou Sanjurjo no interessa. Pot ésser-ho qualsevol general. L'error d'Azaña: no haver sabut «liquidar» a tots els generals.

Com en vigílies del 10 d'agost, l'ambient les va varificant i el Parlament va semblant una màquina impossible de fer rutilar. I el Govern perd, o es diu que perd, la cohesió i l'autoritat moral que són substancials en moments de perill.

Però, n'estem convençuts: com el 10 d'agost, la nova sanjurjada serà vençuda.

Els que no voldríem és que després de la nova sanjurjada, entressin en joc els sentiments «caballerescos» que no aconseguíem altra cosa que posar en conserva als pitjors enemics de la República i de la Revolució.

JOAN COMORERA

La U. S. C. al Parlament de Catalunya

Vot particular de la minoria de la U. S. C. al dictamen d'Estatut interior de Catalunya

Article 5. — Les lleis no tindran efecte retroactiu, si no ho disposa el Parlament per la voluntat expressa de majoria dels diputats possessionats de llurs càrrecs.

Article 6 bis (a afegir entre els articles 6 i 7 del Projecte). — El poble de Catalunya podrà sancionar o rebutjar, mitjançant «referèndum», les lleis votades pel Parlament Català. Perquè una llei hagi d'ésser sotmesa a «referèndum», bastarà que ho demani el quinze per cent del cos electoral. També podrà exercir el poble el dret d'iniciativa, presentant al Parlament una proposta de llei, sempre que ho demani, almenys, el quinze per cent dels electors.

Una llei especial regularà els drets de referèndum i d'iniciativa popular. Refondre els articles 9 i 10 en els següents:

Article 9. — El dret de propietat pública o privada es regularà per l'interès social. La Generalitat procedirà de faiscó gradual i progressiva a la socialització de la propietat privada.

La propietat privada podrà ésser expropiada o socialitzada per causa d'utilitat social, mitjançant indemnització, si no acorda el contrari el Parlament per majoria absoluta dels diputats possessionats de llurs càrrecs.

Les empreses de serveis públics i les explotacions que afectin l'interès de Catalunya, seran socialitzades en el més breu termini possible.

El Parlament podrà intervenir mitjançant lleis en l'explotació i coordinació d'indústries i empreses privades, sempre que ho exigixin la racionalització de la producció i els interessos col·lectius de l'economia catalana.

Article 28. — El Parlament es reunirà en el seu Palau, sense necessitat de convocatori, el primer dia hàbil dels mesos de març i octubre de cada any, i sempre que sigui convocat pel seu President de la Generalitat d'acord amb el Consell executiu. També haurà de convocar-se el Parlament quan ho acordi la majoria de la Diputació permanent o bé ho demani la quarta part dels diputats possessionats del càrrec, si faltés més de quinze dies per a celebrar sessió ordinària.

Les sessions ordinàries del Parlament duraran, almenys, tres mesos cada una.

(El tercer paràgraf, igual.)

Article 31. — On diu: «deu diputats», ha de dir «cinc diputats».

Article 33. —

El President de la Generalitat convocarà eleccions generals tres mesos

abans de l'expiració del termini legal de durada del Parlament i per a una data no superior a trenta dies a comptar des del dit termini.

(El paràgraf següent, igual.)

El nou Parlament es reunirà als 30 dies, com a màxim, després de l'elecció.

El Parlament dissolt es reunirà amb ple dret i recobrarà la seva potestat com a poder legislatiu, si el President de la Generalitat no convoca noves eleccions en el termini que fixa el present Estatut interior.

Article 34. — Per a ésser sotmesa a «referèndum» la proposta de dissolució del Parlament català, haurà de fer-la el vint per cent dels electors inscrits, en votació pública. (El que segueix, igual.)

Suprimir els paràgrafs que comencen:

«Si el «referèndum» ha estat...», i «El Parlament no podrà presentar...».

(L'últim paràgraf, igual.)

Article 40. — El President nomena i separa lliurement els Consellers que constitueixen el Govern, i els Directors generals d'acord amb els respectius Consellers. També correspon al President l'autorització de la lectura dels projectes de llei que el Govern presentarà al Parlament, i la promulgació de les lleis i dels decrets segons l'article 55.

Article 41. — (Serà substituït pels tres articles següents):

Article 41 a). — El President estableix les directives generals de la política del Govern i respon d'ella davant el Parlament.

Article 41 b). — El President reuneix i presideix el Consell Executiu i dirigeix la seva actuació.

Article 41 c). — El President, en l'exercici del seu càrrec, haurà de comptar amb la confiança del Parlament. En altre cas, haurà de dimidir.

Article 42. — En cas de delegació de les seves funcions executives, correspon al President:

Primer. Les funcions de representació i la facultat de reprendre en tot moment la delegació feta.

Segon. El nomenament i la separació dels Consellers.

Articles 47 i 48. — Quedaran refosos en el següent:

Article 47. — Delegades pel President de la Generalitat les funcions executives o de govern:

Primer.—El Conseller delegat portarà directament la representació del

II Congrés General de la U. S. C. PONENCIA MUNICIPAL

I. Autonomia político-administrativa dels Municipis.

II. Expropiació forçosa per a serveis d'utilitat pública i a base de la capitalització al cinc per cent de la riquesa declarada.

III. Municipalització de tots els serveis de caràcter públic, i mentre així no sigui, fiscalització de totes les empreses de caràcter públic pels seus serveis.

IV. Independència absoluta entre les Hisendes locals i les de la Generalitat i de l'Estat.

V. Govern per Consell obert als municipis no superiors a 500 habitants; per reunió plenària del Consistori a tots els municipis no superiors a 10.000 habitants i govern per Comitè executiu i assemblea municipal trimestral per als municipis superiors a deu mil habitants.

VI. Elecció dels Alcaldes pel Consistori en el municipi no superiors a 10.000 habitants, i per elecció directa de tots els electors en poblacions superiors.

VII. Responsabilitat dels alcaldes i regidors davant els tribunals de justícia.

VIII. Sistema d'elecció majoritari amb representació proporcional per a les minories, amb vot secret pel sistema de cabina.

IX. Remuneració del càrrec de regidor.

X. Una municipalitat, un districte electoral.

XI. Iniciativa popular.

XII. Referèndum per a tots els acords municipals derivats d'obres, contractes i operacions de crèdit que afectin a més d'un pressupost.

XIII. Cessació del càrrec de regidor per expulsió del partit pel qual fou elegit o per canvi de partit polític.

XIV. Impost progressiu sobre la renda.

XV. La contribució territorial urbana, impost municipal.

XVI. Impost de la plusvàlua en el seu grau màxim.

XVII. Impost progressiu sobre solers sense edificar en les zones poblades, fins arribar a la confiscació d'a-

quells si en un termini prudencial d'anys no han estat edificats.

XVIII. Impostos especials al comerç i a la fabricació de begudes alcohòliques, al luxe, al viell en totes les formes i al privilegi en general.

XIX. Impost de publicitat comercial.

XX. Supressió de tot impost o taxa que directament o indirectament gravi els articles de menjar, beure i cremar.

XXI. Supressió de l'impost d'inquilinat als lloguers inferiors a 151 pessetes mensuals.

XXII. Supressió dels drets de trasllat de domicili pels lloguers inferiors a 151 pessetes mensuals.

XXIII. Supressió de tot gravamen a l'edificació de les cases barates i a les de lloguer inferior a 151 pessetes.

XXIV. Supressió de tot gravamen nociu al treball útil i a l'exercici de professions nobles.

XXV. Banc municipal per a caixa d'estalvis i operacions de crèdit i guarderia de dipòsits de lloguers.

XXVI. Socialització de tots els organismes de crèdit popular, caixes de pensions i estalvis pertanyents a empreses privades o mixtes.

XXVII. Obligació, fins i tant no s'arribi a la socialització, de publicar els estats de moviment i inversió de capitals, de totes les caixes d'estalvis i de pensions, sense excepció de cap mena.

XVIII. Anulació del sistema actual de construcció de cases barates, per a construir grans edificis d'acord amb la política normal del terreny.

XXIX. Assistència de medicina general i maternal a domicili.

XXX. Institucions de lactància i d'ajut i consell a les mares necessitades.

XXXI. Participació intensiva municipal en l'ensenyament primari, tècnic i professional.

XXXII. Colònies de vacances, jardins d'infants. Alimentació dels nens pobres.

XXXIII. Llars per a orfes, vells i invàlids, i prohibició absoluta de la mendicitat.

XXXIV. Creació de biblioteques municipals, i ajut a les societats particulars no confessionals de cultura i esport.

XXXV. Supressió absoluta de subvencions a entitats i obres de caràcter eclesiàstic o confessional.

XXXVI. Laicització integral de tots els serveis municipals.

XXXVII. Lluita metòdica contra les malalties infeccioses.

XXXVIII. Destrucció dels barris i les cases insalubres.

XXXIX. Construcció pels Municipis de barris higiènics i econòmics.

XL. Construcció d'una xarxa orgànica de metros, a Barcelona, per a facilitar el descongestionament del centre i l'expansió de la ciutat als punts extrems.

XLI. Ajut efectiu a les cooperatives de construcció.

XLII. Instal·lació obligatòria del bany domiciliari.

XLIII. Fiscalització dels preus i qualitat dels queviures.

XLIV. Política de proveïment de queviures, mitjançant l'ajut a les cooperatives de consum.

XLV. Revisió periòdica dels lloguers, per tal d'ajustar-los a un tipus equitatiu de renda calculat amb la resta del major valor.

XLVI. Inspecció domiciliària amb la intervenció de comissions de llavors elegides pels veïns.

XLVII. Reglamentació de la construcció, que faci favorable la higiene, l'habitabilitat, la urbanització i l'embelliment de la ciutat.

XLVIII. Augment dels espais lliures (parcs i places).

XLIX. Preparació tècnica professional de tots els funcionaris a base de l'assistència a l'Escola d'Administració pública.

L. Drets passius, jubilació, invalidesa i altres drets d'assistència social, per a tots els funcionaris públics.

LI. Dret sindical per als obrers i empleats municipals.

LII. Jornada màxima de 7 hores diàries de treball i 40 setmanals.

LIII. Salari mínim vital, periòdicament ajustat al cost de la vida.

LIV. Iguals condicions de salaris i horari per a les empreses de serveis públics i totes aquelles que treballin amb o per al Municipi.

LV. Reglamentació estricta de les condicions d'higiene i seguretat dels llocs de treball.

LVI. Inspecció rigorosa dels llocs de treball, amb la intervenció de comissions sindicals.

LVII. Extirpació dels vicis i parasitisme burocràtics.

LVIII. Reorganització dels serveis administratius, per tal de disminuir el cost i augmentar llur eficiència.

LIX. Responsabilitat efectiva dels alts funcionaris i tècnics.

LX. Obrers i empleats ocuparan el lloc i desenvoluparan les funcions que duguin llurs nomenaments.

Per la Ponència: F. Rosell i Montané, E. Saleta i Lloréns.

SOCIALISME I BOLXEVISME

III. LAVIDA A LA U. R. S. S.

14. La inestabilitat de la mà d'obra i la coacció dictatorial.

Com es comprèn, el malestar del proletariat provocat per la nitidesa dels salaris reals i per les dures condicions generals de la vida russa, determina a la U. R. S. S. un enorme moviment de migracions internes, un trasbals seguit d'ací cap allà, un tràfec constant de la mà d'obra (única mercaderia que l'obrer pot vendre, sense possibilitat, però, de remetre mostres per correu), a l'eterna recerca del lloc mai trobat on sigui menys amarg el pa de la família. Les estacions russes que jo vaig poder veure, oferien a tothora l'espectacle pintoresc i tràgic de l'agombolament bigarrat d'una multitud plena de misèria i de l'eterodèxia acumulada dels fardells més arbitraris. Com que la reposició dels objectes usals més rudimentaris constitueix arreu un problema gairebé insoluble (abstracció feta dels pontats), les famílies que es traslladen d'una banda a l'altra ho fan sempre acompanyades de tota llur fortuna, integrada sovint pels estres i atuell més absurdes i atroïtats. En general, per creure la majoria que les ciutats no es troben tan mal fornides com la pagesia — probablement per raó de les prediques dels agents de propaganda que s'omplen la boca amb «les grans realitzacions del pla quinquenal» — el corrent migratori més intens s'estableix del camp cap a la vila. Això determina, però, una tal concentració de gent a les capitals, que es pot dir que els uns viuen damunt els

Les classes subsisteixen (a Rússia) i subsistiran arreu durant anys després de la conquesta del poder pel proletariat.

altres, establint fatalment les promiscuïtats més antihigieniques i més desmoralitzadores. Els camions que deixaren el terrer plens d'esperança, enyoren aviat els rústegs foragets abandonats — on solament tenien de conuiu amb el propi bestiar. Es troben malament a la ciutat on són. Creuen que foren mal informats i que han errat el camí. Senten parlar de noves regions industrials que sorgeixen i, quan poden — «da quimera del pa» — fugen cap a una altra banda.

Tot això, és clar, té la seva deplorable repercussió en el camp de la indústria. L'organització fabril se'n ressent i la producció en pateix. Les mesures legals i les disposicions autoritàries per tractar de posar remei a aquest endèmic estat de coses, han fruit copiosament. En el manifest «Al llindar del tercer any del Pla Quinquenal», publicat el 3 de setembre de 1930 pel Comitè Central del Partit Comunista, s'assenyalen una sèrie de disposicions adreçades a contenir i reprimir la inestabilitat de la mà d'obra amb l'«aplicació de totes les mesures de pressió social — es diu — fins arribar al boicot dels desertors del treball, així com per la introducció de tot un sistema de primes i de proveïments privilegiats que estimularan la permanència sostinguda de l'obrer a la fàbrica» (*Za Industrialisazion*, 3 de setembre de 1930).

Aviat, però, s'acusà la insuficiència del procediment coactiu i calgué acudir a mesures més enèrgiques. De moment, pel decret de l'onze d'octubre següent, fou suspesa la concessió de subsidis als sense feina. En el manifest del 20 d'octubre s'acusava el Comissariat del Treball de mantenir els vaguistes en lloc d'enviar-los a treballar, sense tenir en compte llur especialitat, al mateix temps que se l'excitava a combatre enèrgicament els «vagabonds». La pressió devé cada dia més enèrgica (tota vegada que el remei eficaç — procurar als obrers un relatiu benestar — no és possible) i el 15 de desembre de 1930, en un decret del Comitè Central Executiu dels Soviets i del Consell de Comissaris del Poble (inscrit a la *Pravda* del dia 17) s'assenyalen noves «regles pel contracte i distribució de la mà d'obra, així com per la lluita contra la migració obrera». La gravetat del problema provoca el 27 de desembre una nova disposició del Comissariat del Treball relativa als «desorganitzadors de la producció que abandonen el treball per pròpia iniciativa», els quals són inscrits en registres especials de les oficines de col·locacions per tal que durant sis mesos no tinguin dret a treballar en la indústria ni en els transports. La mateixa sanció es fa extensiva a aquells que, sense causa justificada, es neguen a treballar de llur espe-

cialitat o als que refusen de canviar de professió (segons convingui). Durant un període de sis mesos només poden ocupar-se en treballs de baixa càrrega i des-càrrega o bé fer de manobres en els treballs d'explotació forestal (encomanats ordinàriament als presidaris). El 20 de gener de 1931, el *Troud* (treball, òrgan de l'Unió de Sindicats) publicà un altre decret del Comissariat del Treball, en el qual es declaren «desorganitzadors de la producció» tots els operaris que abandonen la feina: a) sense avisar, b) abans de l'expiració de llurs contractes, c) sense esperar que arribi llur substitut, d) més d'una vegada a l'any encara que no existeixi cap contracte, i tots els que cometen qualsevol mancança al bon ordre del treball, disciplina, respecte als superiors, etcètera. Es disposa que, en tots aquests casos, el «motiu del comiat» haurà de constar en la llibreta d'identitat de l'operari i que els delinqüents, quan vagin a demanar feina siguin inscrits en «registres especials» per tal que, durant sis mesos no puguin ésser ocupats en la indústria ni els transports.

Però el tema reclama extensió major. En una pròxima setmana seguirem parlant-ne.

RAFAEL CAMPALANS

Nota. — En l'article anterior, ultra altres menys importants, que el bon sentit del lector degué corregir, s'hi esmunyí una errada d'impremta que cal rectificar: En parlar-se d'una declaració feta en el setè Congrés dels Sindicats, figura el nom de Trittiski en lloc del què corresponia, és a dir, el del sindicalista Tomski.

JOVE militant de la U.S.C.!

Ets convocat a la reunió que per a la constitució de la **Juventut Socialista de Catalunya** tindrà lloc al nostre estatge central, el **dimecres, dia 8** a dos quarts de vuit del vespre.

JOVE OBRER!
JOVE ESTUDIANT!

El Socialisme a Catalunya necessita la col·laboració del teu entusiasme generós i la teva fecunda activitat.

La U. S. C. necessita formar físicament i intel·lectualment els que demà seran els homes dirigents del Partit de Catalunya, i que avui constituïxen l'avanzada de les nostres idees i de la nostra acció.

Pel Socialisme a Catalunya, per integrar-te al gran moviment socialista juvenivol que lluita internacionalment contra el capitalisme, la reacció i la guerra,

ASSISTEIX A AQUESTA REUNIO!
NOTA: Provisionalment es fixa l'edat màxima per pertànyer a la Joventut, a 35 anys.

Un noble gest de valentia

El dia 21 del mes darrer, el nostre estimat col·lega «El Socialista», de Madrid, inserí un document sensacional que ha estat objecte de molts comentaris. Ens referim a la lletra en què el company Manuel Adame — després d'haver estat admès per l'Agrupació Socialista de Sevilla — explica els motius que l'han induït a afiliar-se al socialisme.

Tot el document està impregnat d'un nobilíssim accent de sinceritat. Es fa veu emocionada de l'home que, després d'anys de debatre's en les tenebres, ha vist un raig de llum: la claror del camí de Tharsos. Mancats d'espai per reproduir tota la lletra, com fóra el nostre desig, puix la creiem altament alligadora, transcriurem el paràgraf següent:

«...A los quince años de edad comencé a militar en el anarquismo; más tarde, transcurrida una experiencia de años, me sumé a la corriente sindicalista propugnada por Seguí. Una concepción aproximadamente marxista del movimiento obrero, conseguida en el estudio y la práctica, inclinaron mis simpatías hacia el comunismo. Las doctrinas bolcheviques de la disciplina de hierro, del desprecio de la libertad, de los choques de masas, me sugestionaron tanto más cuanto que llegaba yo del campo del anarcosindicalismo, individualista y caótico. Conviene señalar esto, porque, a mi entender, muchos militantes obreristas que se colocan en la senda clasista del marxismo, se desvían del Socialismo, especialmente en España, a causa de una reacción parecida. En fin, el desarrollo de mis estudios y experiencias y, sobre todo, un análisis detenido sobre la marcha de los acontecimientos revolucionarios que vivimos, me ha conducido a las filas del Partido Socialista Obrero.»

Vet ací una evolució digna d'un home, que comporta una constant fidelitat amb si mateix i acusa un continuat progrés mental, com un fecund procés de maduració, digna d'un home i d'un caràcter. I, en el nostre món de fariseisme i d'hipocresia, una bella mostra de noble audàcia. «Es de savis mudar de parer», diu assenyadament la dita popular. Els pobres d'esperit no tindran mai el valor necessari per rectificar els errors més groïxuts i més palesos, quan dins de la pròpia consciència s'acusen amb brutal claretat. Tenen por del ridícul i no saben que no hi ha ridícul més trist i més vergonyós que el de l'entestament en les bajanades i la contumàcia en els infantillismes.

Salut, camarada Adame!

Cerquem la unió

Amb el comunisme aparegué un seguit de vocables xirois, d'aquells que us fan cargolar la llengua de plaer en pronunciar-los, com si tastéssiu per primera vegada manta fruita inominada vinguda de les frondositats misterioses d'alguna regió tropical. Els «social-felxistes», els «gossos de presa de la burgesia», els «grosos d'Amsterdam», etc, eixiren a la llum en un part lleuger de la III Internacional, verge i mare, fecundada per obra i gràcia dels bons esperits del vagó precintat.

Ja sabem l'immens profit que n'hagué la burgesia de tot aquest enfilall de lladrics. No en parlem més. Oblidem el passat i vegem si el present és susceptible d'ofèrrer-nos exemples d'estímul o de rectificacions profitoses.

Hem dit que aspiràvem a unificar els esforços comunistes i socialistes, a entendre's llealment per tal d'assolir unes comunes aspiracions. Ho hem dit i ho creiem. Txecoslovàquia ens hi encoratja. França no trigarà a donar-nos motius d'esperança. El crepuscle ennuvolat del capitalisme morent ens hi ajudarà. Però com aquells parents enemistats que abans de reprendre les normals relacions de família escaixen la part de mútua culpa haguda en el rompiment, així procedim nosaltres, netejant el terreny de malentesos i esvaint, en la mesura del possible, els rezelos promoguts per acusacions infundades.

El retret més freqüent que fem als comunistes — retret que ens surt del tinter amb el maticament d'un leit-motif — és el d'abusar de les promeses fàcils i petit-burgeses: «da terra ha d'ésser pel que la treballa», «els tallers i les fàbriques pels obrers», etc. I dèiem nosaltres que en el fons del pensament dels que això prometen hi ha un dipòsit formidable de reserves mentals que han de decepcionar profundament les masses el dia que la dictadura roja prengui el poder.

Així com per a jutjar l'infantament de l'era capitalista prenem sempre l'exemple de la França del 1789, de la mateixa manera — i amb major motiu tractant-se d'un testimoni únic — hem de recórrer a l'exemple rus per a cercar-hi aquelles dades que ens permetin d'orientar-nos i d'orientar. Sentint-ho força, no podem fer-hi més si no la teoria bolxevista de la revolució mundial, causa i origen de les escissions, espera encara confirmació.

Als socialistes que posseeixen només quatre hores de lectura doctrinal en llur haver, no els costarà gens de comprendre que aspirem a socialitzar la riquesa i totes les seves fonts, per a posar-les a la disposició de la col-

lectivitat. Bé és cert, tanmateix, que el socialisme ha declarat sempre que en expropiar es tindria en compte només la propietat burgesa, és a dir, la propietat en divorci amb el treball, però que quan propietat i treball estiguessin units — el tros de terra posseït pel que la treballa, el petit taller on el propietari és obrer a la vegada — es respectarien aquests drets fins que els interessats, encoratjats i estimulats per l'exemple del treball cooperatiu, integressin voluntàriament llur mimsa propietat al fons comú.

Però el socialisme no estimula, no encoratja el foment d'aquesta propietat minúscula que, de multiplicar-se, anul·laria tot esforç de collectivització. Per això diu que vol socialitzar. En canvi els comunistes són més «vius» que nosaltres; ells donen la terra al que la treballa i els tallers i les fàbriques als obrers, creant d'aquesta manera els propietaris pagesos i industrials, quan el que convé predicar és la propietat col·lectiva sense distinció d'oficis ni d'individus. Altrament amb un esquer tan ben preparat, quin és l'assalariat oprimit, però desconexor del socialisme, que no s'arremanca a l'instant pel va-i-tot definitiu?

LA REALITAT CAMPEROLA

Vegem, de totes maneres, el que han fet fins ara a la U. R. S. S. Quantes vegades, als pobres pagesos, no els ha estat donada i retirada la propietat del terrós? Quina justícia, quina igualtat, quin socialisme són aquests que creen el kulak, o pagès ric, el pagès mitjà i el pagès pobre, el qual, per les garrafes, ha d'anar a treballar en qualitat d'assalariat, de proletariat del camp, a casa del pagès ric que té més terra, més bestiar i més diner?

I ara, a les acabades del primer pla quinquenal de quatre anys, qui no ha hagut esment de la collectivització forçosa de les terres, arrancades als pagesos? ¿Es seriós això, aquest joc d'estira i arrossa que desnaturalitza completament el socialisme?

Però el pitjor no ho hem dit. Aquests camperols russos tan vexats, espremtuts i martiritzats pel tsarisme, aquests proletaris de la gleva que al crit bolxevic de: «La terra al que la treballa!» feren tremolar el món amb l'empenta irresistible de llur massa revoltada,

JOVES MILITANTS DE LA U. S. C.!
ASSISTIU A LA REUNIO DEL DIA 8, PER CONSTITUIR LA JOVENTUT SOCIALISTA DE CATALUNYA!

aquests pàries enganyats han de treballar avui a preu fet — a preu fet, oh comunistes! — en unes terres propietat de l'Estat soviètic. Això ho decidí el VI Congrés dels Soviets i de la següent manera ho comentava la *Pravda* del 20 d'abril de 1930:

«Fins a l'actualitat s'han escampat falses idees en els sovhoses i en els kolhozes: hom creu que el treball a preu fet és un mètode inaplicable a l'agricultura. Aquestes afirmacions no són altra cosa que uns vestigis de les teories contrarevolucionàries i de sabotatge, teories que tenien com a finalitat retenir la collectivització. Es precis obtenir la liquidació completa d'aquestes teories, cal combatre enèrgicament les vacil·lacions oportunistes i la pèrdua de temps en la introducció del sistema de treball a preu fet» (1).

Uns dies després la mateixa *Pravda* exigia que el tipus de base del preu fet fos més aviat baix i que es determinés segons la producció obtinguda pels millors entrenadors de les brigades de treball. Exactament com els moderns capitalistes promotors de la racionalització, quan estableixen el preu fet de les feines a base del treball intensiu dels obrers més joves, més resistents i més hàbils.

Heu-vos ací, doncs, el que resta de les mirífiques promeses fetes als camperols: el treball a preu fet, on els més vells, els menys forts, els menys hàbils portaran a casa seva un guany migrat, sensiblement inferior al dels joves, dels forts, dels llestos, que podran esguardar despectivament, o almenys amb cert orgullós avantatge, els infelïços pàries que una premsa omnipotent acusa, amb cruel persistència, de sabotejadors, oportunistes, contrarevolucionaris, desertors del treball, vagabunds, pillets i altres tants mots xirois que amaguen, sota llur novetat estrambòtica, la immensa tragèdia d'un proletariat irredent, esclau encara del salari.

CARLES CARQUES

(1) La verdadera raó que motivà la introducció en l'agricultura d'aquesta modalitat capitalista de la remuneració obrera — el salari a tant la peça — hem de cercar-la en el fet de la collectivització forçosa de les terres; puix que al camperol que li arrabassen la terra que li fou promesa, li queden poques ganes d'escarrassar-s'hi i no renoua i voldrien els dictadors, els quals necessiten de grans quantitats de cereals exportables per tal d'obtenir moneda cotitzable que els serveixi en llurs compres a l'estranger.

Laicisme, Laicisme, Laicisme!

Mai no serà debades aquesta invocació. Davant la furiosa embostida i les argües de les forces clericals, disfressades amb tots els colors del Carnestoltes, homes i institucions públiques trontollen i cauen en pecat de feblesa laica.

Els homes que per llur tradició republicana han estat portats pel poble als càrrecs públics, han d'accentuar, fins al sectarisme, llur intransigència i llur ofensiva laica, si no es volen desqualificar pel poble, que comença a maliciar-se de certes complacències i de certs contactes sospitosos.

Ah! fou el Govern de la Generalitat i la majoria de l'Ajuntament de Barcelona que mantenen una crescuda subvenció a les escoles Blanquerna, feu reaccionari i cau de les flames i benaurades Joventuts Catòliques de Catalunya.

Avui és l'Ajuntament de Girona que, sota la presidència del caci republicà Santaló, acordada, en una de les darreres sessions, ajudar i subvencionar la festa organitzada pels estudiants «cavernícoles» de Girona a honor... de Sant Tomàs d'Aquino!

I demà...
Laicisme, laicisme, laicisme!
O és que fins la Revolució socialista no sabem realment el que això significa?

Gràfiques Simó

Impresos artístics i de luxe, comercials i fantasia
Revistes, catàlegs, llibres i treballs de totes classes
Especialitat en Imprimir cel·lulós RAPIDESA I ECONOMIA

Carrer d'Urgell, núm. 95 bis
Telèfon 32679 - BARCELONA

Perruqueria a domicili

Tallar i ondular . 1'50 Ptes.
Tallar 0'75 "
Escriure a P. Iglésies, 32, 2^a 1.
Telèfon 23169 - Barcelona

Unió Socialista de Catalunya

II Congrés General de la U. S. C.

Han estat cursades aquesta setmana, pel Comitè Executiu, les convocatòries al II Congrés de la U. S. C. Si alguna Secció no l'ha rebuda encara, pot donar-se per convocada d'acord amb la següent convocatòria:

Les Seccions de la U. S. C. són convocades al II Congrés General de la U. S. C., que tindrà lloc a Barcelona, els dies 14, 15 i 16 d'abril, per tractar el següent

ORDRE DEL DIA

- I. Validament de credencials.
- II. Reglament de Discussió.
- III. Constitució del Congrés.
- IV. Informe de Comitè Executiu.
- V. Informe del Grup parlamentari constituïent.
- VI. Informe del Grup parlamentari català.
- VII. Informe de l'ex-conseller d'Economia i Treball.
- VIII. Ponència Sindical.
- IX. Ponència Municipal.
- X. Ponència Cooperativa.
- XI. Justícia Social, diari.
- XII. Proposicions.

A cada Secció li correspon un delegat per dret propi i un altre per cada 25 cotitzants o fracció de 25.

Les proposicions han d'ésser trametes al C. E., el més tard, el 3 d'abril.

Secretari General: Joan Comorera

Mitings i Conferències

AVUI
Conferència de la companyia Maria Pi de Folch, a la Secció del Districte III, a les deu del vespre.
Tema: «El què la civilització deu a la dona.»

Conferència d'Albert Carri, a la Secció del Districte VIII, a les deu del vespre.
Tema: «La Ciència i la guerra.»

MARÇ 19.
Miting d'orientació socialista al Cinema de la Plaça d'Horta, organitzat per la secció d'aquesta barriada.
Oradors: Joan Forment, Joan Coloma, Joan Fronjosà, Elionor Serrano.

CURS DE COOPERACIÓ A CARREC DEL COMPANYY ARDIACA

Avui, dissabte, a les deu del vespre, tindrà lloc a la Secció del Districte VIII, la primera de les conferències del curs de cooperació organitzat a carrec del company Ardiaca. El tema de la conferència d'aquesta primera sessió és: «Orígens i principis de la Cooperació.»

Demà, formant part del mateix curs, es donarà aquesta mateixa conferència a la Secció d'Hospitalet (Coll-Blanch), carrer Martí Jullà, 91 (abans Romaníus), a dos quarts d'onze del matí, i dilluns a l'estatge central de la U. S. C., sota el patronatge de la Secció d'Horta, a les deu de la vetlla.

Secció d'Horta

Diumenge passat es reüní aquesta secció en Assemblea General i acordà, ultra un intens pla de propaganda a realitzar en aquella barriada, establir provisionalment el seu domicili a l'estatge central de la U. S. C., Portaferri-

Cal refer el camí de la I Internacional

(Ve de la pàgina 1)

rament neutral, i molt menys imparcial. El principi de l'article primer de la gloriosa I Internacional ha estat sempre lletra morta dins la C. N. T., malgrat que en els seus Estatuts tracta ben concretament d'aquest punt, en el qual rau la salvació del nostre moviment sindical. Es va al Sindicat per la qualitat d'obrer, d'explotat pel capitalisme, que té el que s'hi afilia. Les seves creences, les seves idees filosòfiques, no li tanquen pas les portes de la Confederació. ¿Per què, doncs, els anarquistes imposen unes directrius al Sindicat que són una dictadura que posa en perill — l'experiència ens ho diu prou clarament — la unitat d'acció dels components del Sindicat? En aquesta absurda aberració tenim la clau de totes les nostres desventures. L'anarquisme de grup, el fanàtic d'una idea petit-burguesa exòtica per complet a la classe obrera, si no actua políticament dins els Sindicats, ¿on voleu que actuï?

Es per aquesta poderosa raó — que els és vital — que els anarquistes no abandonaran la seva hegemonia sindical, amb la força dels vots o dels crits, o, encara, de les pistoles, si es veuen la de perdre. Per ells, el Sindi-

cat no és un organisme neutral, ni tendent a la unitat de la classe obrera. Ho pot ésser per als comunistes o els socialistes, que tenen, al marge dels Sindicats, els seus organismes polítics, que intervenen en tots els ressorts de la vida de l'Estat.

Secció de Badalona

En 20 de gener darrer ha quedat modificat el Comitè Directiu en la següent forma:

Secretari general, Vicenç Solé Montané; secretari d'actes, Cosme Montanyola Gasull; tresorer, Ferran Valverde Izuel; comptador, Amadeu Bonet Farré; vocal primer, Joaquim Condal Pladevall; vocal segon, Esteve Pujol Casals; vocal tercer, Francesc Xicota Campmany; vocal quart, Isidre Sebastià Costa; vocal cinquè, Felip Barjau Riera.

Secció d'Hospitalet

Ha quedat constituïda definitivament la Secció local del nostre partit, l'adreça del qual és carrer Romaníus, núm. 91, telèfon 35775.

El Comitè Directiu ha quedat compost en la següent forma:

Secretari general, Raimond Quintana; secretari d'actes, Josep Rius; tresorer, Miquel Edo; Acció Cultural, Antònia Gil; Acció Política, Josep Lluch.

Penya U. S. C. d'Escacs

Diumenge passat tingué lloc l'última de les partides corresponents a la primera volta del concurs. La classificació actual dels concursants és la següent:

- Blanquer, 4 punts.
 - Monpel, 4 punts.
 - Rull, 4 punts.
 - Capdevila, 1 punt.
 - Ferrés, 1 punt.
 - Virgili, 1 punt.
- Pel proper diumenge, a les quatre en punt de la tarda, corresponen les partides que detallam a continuació:
- Capdevila - Ferrés.
 - Virgili - Rull.
 - Monpel - Blanquer.

Donada la classificació actual, prometem ésser competides les partides anunciades.

E. M.

Comitè sindical de Catalunya

Davant la bona acollida que ha tingut el manifest llançat als treballadors de Catalunya, aquest Comitè creu arribada l'hora d'anar a l'organització de tots els elements que creuen que és aquella l'orientació que ha de tenir l'organisme defensor de la classe proletària. A l'efecte, convoca una reunió per cada ram industrial, en la forma següent:

- Metal·lúrgies: Diumenge, dia 5, a les 10 del matí.
 - Fusta: Dimarts, dia 7, a les 7 de la tarda.
 - Mercantil: Dimecres, dia 8, a les 10 de la nit.
 - Arts Gràfiques: Dijous, a les 7 de la tarda.
 - Construcció: Divendres, a les 10 de la nit.
- Donada la importància que tindran aquestes reunions preguem tots els militants de la U. S. C., que assisteixin a la reunió que per llur professió els correspongui.

IMPORTANT

Es prega a tots els companys signants del «Manifest» assisteixin a la reunió amb aquest Comitè, el proper dilluns, dia 6, a les 10 de la nit, en l'estatge provisional, Portaferriana, 30, principal.

L'Ajuntament i la immigració

Fa unes setmanes va ésser presentada, al Consistori de Barcelona, una proposició que feia referència a la continuïtat de la immigració de gent procedent de diverses províncies espanyoles i que agreuja d'una manera remarcable el problema de l'atur forçós. El contingut de la proposició era el nomenament d'una comissió de tres regidors que estudiés detalladament la qüestió, que fes gestions necessàries per arribar a la solució del problema i que donés compte al Consistori dels seus estudis en el termini d'un mes, a comptar de la data de l'aprovació de la proposició.

Aquesta proposició va passar a la Comissió de Política Social.

En els costums del Consistori barceloní, passar una proposició a una Comissió determinada equival, en la majoria dels casos, a enterrar-la.

El problema de l'atur forçós, però, és massa actual i greu perquè a la Comissió de Política Social es faci fonedissa una proposició en la qual es propugna per la intervenció del Municipi en un problema que té tant d'interès per a la ciutat, sobretot si tenim en compte que les corporacions oficials gairebé no s'han ocupat de la qüestió i que l'Ajuntament de Barcelona, en ocupar-se'n d'una manera seriosa, gairebé que prendria la iniciativa.

La proposició no és suspecta de tenir un caràcter nacionalista.

Es molt sensible que la més petita al·lusió a aquella immigració, serveixi de pretext perquè els anticatalanistes a ultrança, amb el seu reuel habitual, ens atribueixin tot seguit els més tenebrosos i egoistes propòsits nacionalistes; no pot parlar-se'n sense provocar les més tronades i incongruents expansions del patriotisme centralista.

Aquestes darreres setmanes la premsa catalana ha parlat extensament de la immigració i, en general, la qüestió ha estat tractada amb una objectivitat lloable; alguna lamentable excepció que s'ha donat, no és motiu lògic per a excitar malfiances, ni dona dret a creure que els catalans que s'ocupen de la immigració, ho facin animats de cap propòsit xenòfob.

Som els primers a condemnar qualsevol manifestació que pretengui donar un caràcter catalanista a la solució del problema, i ho fem pel que aquella manifestació té d'injusta i no pel que pugui tenir d'inoportuna.

Però a Catalunya, i principalment a Barcelona, la immigració dels habitants d'algunes de les províncies més pobres d'Espanya, és un fet real que té la particularitat que afecta més les províncies de les quals procedeixen els immigrants que Catalunya.

La gent ve a Catalunya en un nombre que no volem a qualificar d'alarmant si tenim en compte el nombre total d'habitants de les comarques de procedència i, sobretot, si tenim en compte que Catalunya no és l'únic punt que absorbeix llur emigració. Això ens sembla que és un fet simptomàtic de la vida econòmica d'aquelles comarques i no compremem que la gent que hi va néixer hagi de sentir-se vexada perquè hom pretengui estudiar les causes i la canalització dels seus desplaçaments; el primer estudi podria ésser profitós per a les comarques d'origen i el segon tendeix a evitar que visquin ací en una misèria pitjor que aquella de la qual fugiren.

Les mesures de caràcter executiu que pot adoptar l'Ajuntament de Barcelona, no poden tenir altre abast que el de regular la immigració dins el seu terme, però pot demanar la col·laboració de tots els Ajuntaments peninsulars per tal de fer conjuntament un estudi del problema i procurar l'adopció d'un pla nacional de mesures de solució.

VICENÇ RIERA

Per a guarir la TOS preneu

L'AIXAROP POLIBALSAMIC "GIOL"

aprovat i recomanat pels principals Doctors.

Es ven a Ptes. 4,05 el flascó en totes les apotecaries

refer el camí que assenyala la I Internacional, perdut en separar-se'n els bacunistes. No és massa llunyà el dia que el feixisme imposarà realment la unitat dels treballadors del món.

Nosaltres, a Catalunya, hem de fer els possibles de salvar els obstacles que divideixen la classe obrera, malgrat que de moment siguem acusats de dividir-la encara més.

Cal que tinguin els cretins en compte, que nosaltres no hem creat la situació que ens imposa el deure de salvar-nos com a treballadors sindicats, puix que no són els anagrames d'allò que ens fem esclaus, sinó de l'eficàcia de la lluita de classes, perquè la classe obrera trobi el camí de la seva redempció.

AMADEU BERNADO

Bar Cerveseria "La Polsaguera"

"Casa Quimet"

Menjars casolans esplèndidament servits a preus sumament econòmics. Excel·lent degustació de cervesa amb les seves corresponents tapes. ESMERAT servei en tota mena d'aperitius, licors, cafè, xocolata, etc. Estació i sala d'espera de la línia d'Autocars de Martorell "La Polsaguera"

RONDA UNIVERSITAT, 6
TEL. 4726

NOTA: Als afiliats de la U. S. C. se'ls farà un descompte del 10 % mitjançant la presentació del carnet.

Tarda lliure

(Ve de la pàgina 1)

illes de cases a banda i banda de Leman Street. Ens reben amablement i ens fan seure a taula. Vol-drien que ho prebéssim tot: tot el que fan, que és tot el necessari per a la vida.

La vastitud de l'edifici, la importància de les exhibicions de productes que continuament ocupen una gran sala d'actes—avui hi tenen exposició de mobles fins—, la perfecció de tots els serveis a les distintes seccions i tota la grandesa que ostenta aquesta catedral de la Cooperació, resten a segon terme davant l'ingenu entusiasme i el candorós fervor que posen aquells homes en la descripció de l'obra acomplerta. L'un, us vol explicar el balanç de les assegurances; l'altre, l'augment de volum de les operacions bancàries a través de l'aguda crisi universal; l'altre, com s'ha perfeccionat en pocs anys el sistema de distribució i la major eficàcia dels serveis; l'altre, com es van engrandint les fàbriques socialitzades. I no atabalen gens. Hom els escolta amb extrema complaença i pensa en l'hora que Catalunya podrà oferir quelcom que s'assembli a aquestes realitzacions supremes.

La C. W. S. (Cooperativa Majorista anglesa) fa seixanta vuit anys que és fundada. Reuneix 1.079 cooperatives i 5.138.124 consumidors. És l'organisme de producció i consum més perfecte i més poderós que es coneix. L'any passat va vendre als seus associats i al públic per valor de quatre mil milions de pessetes. No es podrà dir que els treballadors no siguin capaços d'organitzar-se. No es pot dir que el Socialisme sigui una utopia en països de civilització occidental.

EL PARLAMENT
Ara assistim a una sessió del Parlament. El bell edifici gòtic no està gaire animat. Comptem els diputats que hi ha al saló: quaranta un, incloent la Presidència. Per a celebrar sessió es necessita un mínim de quaranta. Per les dependències del magnífic palau hi ha un bon nombre de diputats que escriuen o reben visites de gent de llurs districtes. Un ordre i una formalitat excessiva dominen arreu. Però el saló desencanta. Els pocs diputats concurrents estan dispersos, mig ajeguts pels bancs. Dos d'ells amb copalta posada fan efecte grotesc. La Presidència, amb toga i perruques, sembla de figures de cera.

Amb motiu de la petició d'un crèdit extraordinari per als Tribunals d'Escòcia, parla un socialista jove, modestament vestit. Es diu Buchanan i el seu accent escocès li dona un aire de producte rural molt autèntic. El que diu sembla respondre també a la veritat autèntica. Explica el que hi ha al fons d'aquesta petició de crèdit i com s'han gastat els diners de la nació en un procés famós d'uns quants potentats, al-

guns dels quals no han comparegut davant dels Tribunals i altres han estat absolts. La cosa s'anima. Entren més diputats a la Cambra i alguns intervenen sense demanar la paraula. És notable de veure com saben alternar sense intervenció de la Presidència. Però el debat s'escalfa i els potentats troben defensors. Un d'ells diu que Buchanan menteix. Tot seguit intervé la Presidència i diu a l'Honorable Membre que o bé retira aquelles paraules grolleres o bé es retira del saló. El diputats prefereix marxar abans que retirar l'ofensa.

Buchanan segueix amb el seu llenguatge senzill i convincent. Diu coses impressionants. Els ministres li contesten tímidament i un d'ells protesta que es facin aquestes acusacions trobant-se absent el Ministre de Justícia. Buchanan diu que ell no en té la culpa; que el Ministre sabia el que s'anava a discutir; que ell havia sol·licitat la seva presència i que el Ministre no ha vingut ni s'ha excusat. Buchanan té raó i els seus contraoponents—que són molts—cedeixen. Acaba dient que un altre dia vol parlar d'aquest afer amb més aportació de dades i que demostrarà com la justícia a Escòcia no és igual pels pobres que pels rics.

Dos diputats amics—un conservador i un liberal—em diuen: —Ja ho heu sentit: pels socialistes mai res està bé; tot ho censuren, adhuc la justícia. Aquest home no té raó. També sou així els socialistes catalans?

—També —responc jo. Tots som iguals els socialistes. I tots són iguals, els polítics burgesos d'arreu del món. El que Buchanan deia no ha estat desmentit satisfactòriament i si no fos veritat en el cas especial de la justícia escocesa, és veritat en tots els tribunals de la terra. Els socialistes ofenem sovint l'aparent correcció dels que administren justícia en nom d'altres majestats; però el que ha hagut de sortir del Saló no ha estat el socialista. Contra les nostres raons, no hi ha raons; només hi pot haver insults.

M. SERRA I MORET

Londres, 21 febrer.

JOVE CAMARADA:
LA JOVENTUT SOCIALISTA DE CATALUNYA T'OFEREIX OCASIO DE DEMOSTRAR EL TEU ENTUSIASME I EL TEU DESIG DE TREBALLAR PEL SOCIALISME.

ASSISTEIX A LA REUNIO DEL DIA 8!

Crèdit i Previsió

SOCIETAT COOPERATIVA
Corts, 678, 1.º - Tel. 16871

L'objecte de la Societat es practicar la cooperació en el crèdit, l'estalvi i la previsió suprimint el lucre en aquestes activitats

Cooperativa Obrera d'Arts Gràfiques
Rosselló, 84 - Tel. 35490

CRONICA PARLAMENTARIA DE LA U. S. C.

Suplement a JUSTICIA SOCIAL

Anys I - Vol. I

Barcelona, 4 de Març de 1933

N.º 2

PARLAMENT DE CATALUNYA

Sessió del dia 23 de febrer de 1933

L'aplicació de la legislació social a Catalunya

Prec del company Fronjosà

Company FRONJOSA: Senyors Diputats: Aquesta Minoria agraria molt al senyor Conseller del Treball que vulgués informar-nos de com estan els tràmits del que fa referència al traspàs de serveis en les qüestions socials i a l'aplicació de la seva legislació. Nosaltres creiem que la legislació social és molt més important que el que fa referència a altres legislacions, com per exemple el que fa referència als serveis d'aviació, i tenim tota la impressió que per part dels elements que porten a cap aquestes gestions, es col·loquen en segon ordre les qüestions de treball. I això és el que nosaltres tenim el deure de fer present, de fer notar i d'advertir, perquè per nosaltres els problemes de treball tenen una importància capitalíssima.

A Catalunya, en l'actualitat, hi ha una pila de localitats en les quals no es compleixen les lleis socials, àdhuc en aquella part o aspectes més elementals i en aquelles qüestions que forçosament s'està obligat a respectar la legislació social, per la seva importància en si i per l'amplitud que aquesta legislació ha pres a tot el món. Per exemple, a Catalunya hi ha localitats en les quals la jornada de vuit hores és burlada; a Catalunya hi ha localitats en les quals la jornada de treball és de deu hores. I això és una manca d'incompliment de la llei que nosaltres ens creiem en l'ineludible deure de denunciar.

Existeix també una llei respecte a estrangers; i el cert és que en totes les empreses industrials estrangeres o controlades per estrangers, aquesta llei és burlada en tot el possible, arribant-se fins al punt de bordejar la delinqüència i sotmetent els nostres treballadors a mantes burles i vexacions. I el lamentable és que els nostres treballadors no saben de quin medi valer-se, no saben on anar a tocar per tal que les seves queixes siguin degudament escoltades. Fa pocs dies que una empresa importantíssima d'aquesta ciutat, de Barcelona, va acomiadar, per substituir-lo per un estranger, un treballador nacional; i quan aquest va acudir al Jurat Mixt, que ho era el de la metallúrgia per parlar més clar, a fi d'exposar les seves queixes, li varen dir que l'assumpte que interessava no era qüestió del Jurat Mixt, sinó que havia d'acudir al Tribunal Industrial. I el curiós és que fent cas del que se li indicava, va acudir al Tribunal Industrial i allà se li va dir que era assumpte de la competència del Jurat Mixt.

Davant d'aquests dos casos i d'altres que puguin presentar-se, nosaltres creiem que el Departament de Treball de la Generalitat hauria de comptar amb una dependència on els treballadors poguessin anar a donar compte dels atropells i vexacions de què són víctimes per part de la classe patronal. Perquè el treballador que no té un company Diputat, en el dia d'avui se li fa gairebé impossible fer prevaler els seus drets; i fins i tot tenint un company Diputat, amb prou feines es veu atès en els seus drets. I en dir això, no és que vulguem dir que les vegades que hem anat a la Delegació del Treball o a la Inspecció del Treball, o al Govern Civil, no haguem estat atesos, no; si hem de dir la veritat, haurem d'afirmar que hem estat objecte d'atencions. Però és que evidentment moltes vegades es plantegen qüestions

que no es poden resoldre ni en la Delegació del Treball ni en el Govern Civil, i aleshores és quan han d'intervenir organismes complementaris que la legislació social té establerts, perquè sinó els treballadors han de seguir un vertader *via crucis*.

I encara hi ha una altra qüestió. Tots els senyors Diputats soben prou que existeix una llei de contracte de treball, però el cert és que d'aquesta llei de contracte de treball se n'ha arribat a fer una burla vergonyosa. Avui mateix hem hagut d'arranjar una qüestió, i a no ésser pel bon sentit d'un funcionari de la Delegació de Treball, existien totes les possibilitats que aquesta qüestió degenerés en un conflicte de la importància que malauradament va arribar a adquirir el plet o el conflicte dels treballadors del moll de Barcelona. La qüestió o el conflicte venia plantejat en un poble de la costa catalana. I el més dolorós, el més intolerable d'aquest cas, és la burla que es feia en allò que fa referència a la llei de seguretat i higiene en el treball.

L'altre dia vàrem estar en una localitat catalana on els treballadors encara treballen 9 hores, i les noietes, de dotze a quinze anys en gran nombre, es posen a treballar a les 6 del matí i treballen en un ambient, en un local, on la temperatura, per freda, és vertaderament cruel i insuportable, fent-se així befa per part del burgès d'allò que determina la llei en l'aspecte de condicions de temperatura i d'ambient que ha de reunir un local on s'ha de desenvolupar un treball continuat.

En les indústries de metalls tòxics, es dona el cas que cada dia se'n presenten queixes de companys nostres que són atacats de saturnisme. I es dona el cas que un treballador d'aquestes indústries cau malalt i presenta la baixa; i com que no presenta lesions apreciables, els elements burgesos han trobat la forma de restar lliures de la deguda indemnització, com també resten lliures, en el terreny de la pràctica, les mütues. I aquell treballador que resta ja impossibilitat durant tota la seva vida per a poder desenvolupar un treball, perquè en realitat és un malalt i la seva malaltia és conseqüència o és resultat de les seves activitats del treball—com prou bé ho saben els doctors aquí presents—, no es veu compensat en la seva desgràcia per la justa indemnització del que en definitiva és un accident de treball.

I encara hi ha més: en aquests moments que Barcelona ha estat atacada per l'epidèmia de la malaltia gripal, l'altre dia vàrem presenciar en un taller de metallúrgia com els operaris es rentaven les mans en les piques de la fornals.

Jo no sé si vosaltres sabeu el que és una pica de fornals. És senzillament un recipient o dipòsit que hi ha sota de la fornals, i en el qual de vegades els aprenents fan les seves necessitats. I en aquests recipients, en aquestes piques de fornals, aquells treballadors, abans d'anar a menjar, es rentaven les mans mancant-se així a les prescripcions més elementals de la higiene, majorment en aquesta època en la qual existeix una epidèmia. I aquests obrers, després de rentar-se així les mans, se n'anaven a menjar a una fonda de sisos, o sigui que anaven acumulant brutícia sobre brutícia. Aquests fets, crec que depassen gairebé aquells sentiments elementals que tot home ha de merèixer. Si creiem que depassa això les possibilitats de paciència de la classe treballadora, encara és més graciós que aquests senyors de les classes patronals fa poc varen llançar un manifest exigint i demanant que es fes complir la llei als treballadors. Jo pregunto a aquests senyors, que saben d'una manera conscient que estan delinquant, què els hem de dir nosaltres, perquè quan la classe patronal empra

l'acció directa, nosaltres tenim dret a emprar el que ens doni la gana.

El fet és, doncs, que al Conseller de Treball de la Generalitat li agraria molt que ens digués com està aquesta tramitació, perquè avui, uns pels altres, els treballadors de Catalunya es troben completament desemparrats, i que estariem agraïdíssims que escoltés aquest prec i que en el seu Departament fes la manera que es podessin acollir aquestes queixes perquè el proletariat sigui respectat en tot allò que té el dret de fer-se respectar. Res més.

L'Aeriport de Barcelona

Interpel·lació del company Ruiz Ponseti

Company RUIZ PONSETI: Senyors Diputats: Coincidint amb una pregunta, o un prec, que havia fet en aquesta Cambra el nostre company senyor Vidal i Guardiola, en parlar del traspàs de Serveis d'Aviació Civil a la Generalitat de Catalunya, llavors es comentà, pel senyor Vidal i Guardiola, l'anomalia extraordinària que representava el que aquest traspàs de serveis s'havia fet únicament en quant a la qüestió de dret i no s'havia fet en el més mínim quant a la qüestió econòmica, que és la més intereessant.

Aleshores, per una condescendència de la presidència, vaig poder intervenir sols per a recabar una promesa del senyor Conseller Delegat de què no seria donat cap pas en ferm; és a dir, que no es podria rectificar, en el sentit que fa referència aquest traspàs de serveis, sense la prèvia consulta a la Cambra; és a dir, sense que el Parlament de Catalunya es pogués manifestar.

El senyor Conseller Delegat, amb una amabilitat que agraïm tots nosaltres, prometé categòricament que, per part del Consell Executiu no seria donat cap pas en ferm en aquest sentit, sense prèvia consulta a la Cambra, i fou després, amb sorpresa per la nostra banda, que havíem vist en el «Butlletí Oficial de la Generalitat» un decret del Consell Executiu fent un segon traspàs; és a dir, cedint a l'Ajuntament de Barcelona els drets que l'Estat havia cedit a la Generalitat de Catalunya. I aquest traspàs no solament constituïa un pas en ferm que donava al Consell Executiu, sense prèvia consulta al Parlament, sinó que, a més, pel text del decret en què es feia aquest traspàs, hi havia quelcom greu, perquè es parlava de les facultats sobre la construcció d'un aeriport, i, al costat de la paraula «aeriport» sortien, sistemàticament, les paraules, «port de zeppelin». Això prejutjava ja una qüestió sobre la qual nosaltres ens havíem manifestat a la Cambra amb paraules molt breus. Nosaltres vàrem dir ací solament, amb dues o tres paraules, que érem absolutament enemics de la creació d'un port especial de zeppelins, per dues coses: la principal, perquè el zeppelin avui, és exclusivament una arma de guerra i això inclou una protecció a un principi que nosaltres i vosaltres, en dirigir-nos al Cos electoral, ens n'havíem declarat absolutament enemic; però, a més, significava la protecció directa a un interès privat ben determinat, el qual nosaltres som completament enemics. Com que aquell punt de vista nostre, manifestat ací amb paraules molt breus, va provocar una hilaritat quasi general a la Cambra, i no teníem el dret d'explicar amb més detalls la nostra oposició, ens veiem obligats avui a insistir per a explicar quin és el nostre punt de vista i quina és la nostra previsió amb respecte a la gravetat del pas que ha donat el Consell Executiu en fer deixació d'aquest dret traspasat a l'Ajuntament de Barcelona que avui, d'una manera categòrica — em permeto dir-ho així —, no està capa-

ciutat per a intervenir en aquestes greus qüestions.

Plana sobre aquesta qüestió un complexe ideològic fatal, que més d'una vegada ha fet mals incalculables a la nostra economia. Es un complexe ideològic un xic variable, però, en aquest cas, el podem situar en dues paraules: «Sevilla i Barcelona».

Ja en altres ocasions, el complexe ideològic «Sevilla-Barcelona» ha produït mals incalculables a l'economia de la nostra ciutat, i estem exposats a què aquesta qüestió, amb tot i ésser més petita, produeixi el mateix complexe ideològic i faci també mals irreparables a l'economia de Barcelona. Es per això, que tenim el deure d'oposar-nos-hi des d'ací, encara que no siguem nosaltres els cridats a regir l'economia de l'Ajuntament de Barcelona.

Sembla que el motiu de la verdadera pressa, que considero inexplicable, amb què s'ha fet aquest segon traspàs — el primer, el de serveis de l'Estat a la Generalitat, sense acompanyar-lo de les clàusules econòmiques corresponents, i el segon de la Generalitat a l'Ajuntament de Barcelona —, imposant guairebé la construcció d'un port de zeppelins, sembla que aquesta pressa obeeix al desig exclusivament xovinista de què un pal d'ancoratge de zeppelins sigui erigit a Barcelona abans que a l'aeriport de Sevilla. Com que no sentim aquesta prujia xovinista, ens hem d'oposar amb tota fredor a què aquesta malifeta sigui perpetrada. Nosaltres no som enemics de què es construeixi un aeriport a la ciutat de Barcelona, perquè la importància comercial de Barcelona requereix un aeriport. Però no és tan evident que Barcelona necessiti un pal d'ancoratge de zeppelins, i nosaltres, per a fonamentar aquesta posició, l'hem de prendre un xic pel seu basament, perquè nosaltres ens hem manifestat en el sentit de protegir la Casa Zeppelin: protegir les estacions dels zeppelins, és també protegir a una empresa bèlica de l'Estat alemany; i això tenim necessitat de demostrar-ho. S'ha parlat molt sobre el que s'entén per «velocitat econòmica» dintre de la indústria del transport. No hem de venir ací a fer una disquisició de caràcter tècnic, però sí el que tinc l'obligació de declarar és que tot transport que no obeeixi a un criteri econòmic, que tot transport que no sigui rendable, està cridat fatalment al fracàs, si no intervenen en l'organització d'aquest transport consideracions de caràcter bèl·lic o que tinguin el caràcter d'un nacionalisme econòmic gairebé xovinista, que és igual.

Tots hem assistit al fracàs econòmic, repetit — encara que els Estats no n'han escarmentat — de les grans línies transatlàntiques. Les grans línies transatlàntiques de tots els països del món han fracassat perquè han volgut depassar la velocitat comercial econòmica i arribar a la velocitat del transport, incompatible amb l'economia i que no feien rendables aquelles explotacions. I així ens trobem que si avui els Estats protegeixen aquestes línies no rendables, aquestes línies transatlàntiques, de quina protecció quasi ha prescindit l'Estat espanyol, per la competència, és degut exclusivament a un desig xovinista, perquè les seves línies transatlàntiques siguin més ràpides que les del competidor o les del veí. Nosaltres no sentim de cap manera aquestes dèries antieconòmiques, aquestes dèries exclusivament nacionalistes, i per això ens oposarem a tota mena d'explotacions que industrialment, econòmicament, no siguin rendables.

En aquest cas es troba avui tota l'aviació civil, tant l'aviació per mitjans més pesats que l'aire, com l'aviació per mitjà de zeppelins, o menys pesats que l'aire.

Avui, si les línies d'aviació civil viuen, es deu, únicament i exclusivament, a la llarga protecció que els atorguen tots els Estats i principalment els Ministeris de la Guerra.

Això s'ha de dir ben alt i s'ha de dir també ben clar. Els Ministeris de la Guerra, de tots els països senten la necessitat que hi hagi escampats per tot el món un gran nombre d'avions que, en cas d'una declaració de guerra, serien concentrats en els camps d'aviació dels països que la declararessin.

Principalment a Alemanya, el país que pel Tractat de Versalles es creu atropellat i que no pot tenir armaments en una forma os-

tensible, s'ha espavilat a escampar per tots els països del món companyies filials d'altres companyies alemanyes, que fan que hi hagi centenars i centenars d'avions escampats en les línies comercials de tot el món que en molt poques hores es concentrarien en els camps militars d'aviació alemanya per a fer la feina que els hi encarregués l'Estat imperialista alemany. Avui, aquest perill té molt més interès que en els dies anteriors en què nosaltres havíem pronunciat aquelles breus paraules en aquest Parlament. Avui, malauradament per nosaltres, regeix l'Estat alemany una d'aquestes grans degeneracions humanes que se'n diu el feixisme i que ha declarat d'una manera ostensible que està enfocada tota la seva actuació en el sentit de preparar-se per a una guerra que pot esclatar el dia de demà, i un dels puntals d'aquesta orientació és un escampament per tot el món d'elements d'aviació civil, que seria transformada en aviació bèl·lica el dia que els alemanys els hi convingués.

Però si tenim els nostres dubtes respecte la utilitat comercial i la utilitat econòmica de l'aviació actual, no en tenim cap dubte respecte la inutilitat absoluta actual dels dirigibles; inutilitat absoluta actual, des del punt de vista econòmic, dels zeppelins. Si la Casa Zeppelin continua la seva explotació, si ha muntat aquesta línia de transport civil, aquesta línia d'aspecte d'un *camouflage* comercial entre Alemanya i Sud-Amèrica, es deu exclusivament als milions de marcs que rep anualment la Casa Zeppelin de l'Estat alemany, que no li són donats pel Ministeri de la Guerra per la limitació que implica el Tractat de Versalles, però que li són donats pel Ministeri d'Aviació Civil alemany. I nosaltres no voldríem que aquests milions de marcs que rep la Casa Zeppelin anualment del Ministeri d'Aviació Civil alemany s'hi afegís ni un cèntim que fos donat per l'Ajuntament de Barcelona.

He dit que no ens volem oposar de cap manera a que sigui construït un aeriport a la ciutat de Barcelona, i àdhuc a què sigui construït un aeriport digne i proporcionat a la importància comercial mundial de la nostra ciutat; però ens hem de fixar bé, per a evitar que l'opinió pública, que els nostres conciudadans, siguin desviats per consideracions de caràcter turístic. Qualsevol de vosaltres que entri en el soterrani de la Plaça de Catalunya, allà on l'Ajuntament de Barcelona ha organitzat una Exposició de projectes quedarà convençut immediatament que Barcelona és el centre del món. Es un altre complexe ideològic que també convé que examinem. Com que Barcelona és el centre del món, i tot depèn de la forma com sigui construït el mapa, naturalment nosaltres hem d'anar extraordinàriament de pressa a contruir el nostre aeriport, perquè resulta que a tot el món hi ha una sèrie de línies rectes que afluïxen a Barcelona, tot el món ve a ésser una mena d'aranya que té per centre Barcelona i una sèrie de línies rectes que irradien totes d'aquest centre natural de la humanitat. Aleshores, fundats en aquesta necessitat de què tot el moviment mundial d'aviació afluïxi a Barcelona, és precis que no passin moltes setmanes, que no passin molts mesos sense que l'aeriport estigui construït.

Tornant al complexe ideològic de Sevilla-Barcelona, és precis que en el primer viatge que faci el zeppelin, encara que no hi hagi temps material, ja sigui construït el pal d'ancoratge del zeppelin. Això vol dir que l'aeriport ha de fer-se molt de pressa, sense rumiar i les coses fetes sense rumiar, inevitablement surten malament, i sortiria malament, inevitablement, l'aeriport; aquell que hi ha dibuixat en els soterranis de la Plaça de Catalunya, perquè qualsevol que entengués, per poc que sigui, en aquests assumptes, veurà immediatament que hi ha unes equivocacions tècniques tan garrafals, unes equivocacions tan inconcebibles, que és impossible que aquest aeriport sigui portat a la realització en la forma que s'ha projectat.

Les qüestions d'aviació, com tots sabeu, estan en una evolució tan rapidíssima que ningú no pot dir d'ací deu anys el que serà l'aviació ni ningú no pot dir aquesta lluita

que ha començat entre zeppelins i avions qui l'haurà guanyada dintre de deu anys, ningú no pot dir que haurà de tenir més importància d'ací deu anys si un port d'avions o un port de dirigibles puix jo, per elegància, diria port de dirigibles i no de zeppelins per a dissimular, almenys una mica, aquesta protecció a l'interès privat del qual parlava abans.

Com he dit també aquesta lluita que hi ha entre zeppelins i avions per un costat, hi és també entre avions que aterren en sentit horitzontal i avions que aterren en sentit vertical. Aquesta lluita encara no sap ningú com serà resolta dintre de deu anys.

L'Ajuntament de Barcelona es proposa construir un aeriport en una amplitud tal, preveient les coses que han de venir d'ací deu anys. Parodiant algú que havia criticat el que els palaus de l'Exposició no es fessin de guix i es fessin de pedra picada, jo diria que anem a construir un aeriport de pedra picada, una cosa que a tot el món es construeix en forma de barraca de fira, estrictament provisional, una cosa passatgera perquè ningú no sap què serà l'aviació el dia de demà i ací, en canvi, s'ha de construir en forma sumptuosa i en forma de dependre en la construcció d'un aeriport tres vegades més del que tècnicament s'hauria de dependre per a construir l'aeriport que necessita la ciutat de Barcelona.

Això implica que l'Ajuntament vol fer les coses sense rumiar-les i les vol fer molt de pressa i això implica, per part nostra, que tinguem una queixa fondíssima del Consell Executiu de la Generalitat, per haver efectuat aquest traspàs a l'Ajuntament de Barcelona, que considerem, avui, incapacitat per a resoldre aquesta qüestió, sense haver fet una consulta prèvia al Parlament, tal com ens havia promès. I res més, per ara.

Rectificació

Company RUIZ I PONSSETI: Sols dues paraules. Seré extraordinàriament breu.

Hem trobat a mancar la declaració categòrica que havíem demanat al senyor Consell de Finances i que ha estat substituïda per manifestar-nos una opinió personal. De moment en tenim prou i voldríem que l'Ajuntament de Barcelona en prengués bona nota, per no emprendre aventures econòmiques que siguin superiors a les seves forces. Si es sabia abans que una vegada ja construït l'aeriport li havia d'ésser extraordinàriament difícil obtenir un suport econòmic de la Generalitat, és possible que d'ara endavant sigui més prudent, i nosaltres recabant aquesta prudència en tenim prou per ara.

I una altra petita cosa. S'ha dit ací, s'ha parlat per part del Conseller Delegat, de maniobres polítiques i d'una espècie d'actitud tèrbola, que volem rebutjar en absolut.

Nosaltres volem el sanejament econòmic de Barcelona i no volem que es pugui parlar de maniobres polítiques al voltant de la nostra actuació.

El punt central nostre, precisament, és la declaració de què la importància principal dels aeriports és de caràcter bèl·lic; això inclou la necessitat de considerar-los com a funció principalment estatal. Es veritat que n'hi ha molts a altres parts del món de caràcter local, però tinc els últims pressupostos d'Alemanya, i malgrat que ls aeriports a Alemanya són principalment municipals, hi ha una subvenció de cent mil marcs or per a cada un dels aeriports l'Alemanya.

Aquesta subvenció permanent té caràcter anual, i és com he dit de cent mil marcs or, que al canvi actual representen més de tres-centes mil pessetes. I això autoritza a poder dir que els aeriports són considerats com una funció estatal. Per això rebutgem aquesta característica exclusivament local de l'aeriport que potser ens portaria una renúncia prèvia a la subvenció que pugui venir de l'Estat. També ha pronunciat unes paraules el senyor Conseller Delegat i per aclarir bé la qüestió m'interessa puntualitzar-les. Ha semblat que involucrava la construcció dels aeriports amb la qüestió dels sense feina, amb la crisi del treball; i semblava que l'orientació d'anar ràpidament a la construcció

de l'aeriport fos resoldre de pressa la crisi de treball, i com que ell sap bé que una cosa no té res a veure amb l'altra — perquè nosaltres de la crisi del treball també en voldrem parlar amb temps en aquest Parlament —, vull declarar que nosaltres no ens oposedem a res que tingui el caràcter de donar treball al que n'estigui mancat.

Ja he dit que l'Aeriport volem que es construeixi, però a la mesura de les forces econòmiques de Barcelona, sense que s'esmercin milions en assumptes que no vénen precisament destinats a donar treball, perquè cal observar que d'aquests milions se'n dedica una bona part a l'expropiació de terres que tenen un valor superior a la que es destinaria a la construcció pròpiament dita de l'Aeriport, i amb això no es dona treball a ningú; es contribueix solament a beneficiar els propietaris.

Sessió del dia 24 de febrer de 1933

L'Estatut interior de Catalunya

Discurs del company Comorera contra la totalitat del dictamen

Company COMORERA: Senyors diputats: No era jo certament qui havia de portar avui el pes de la responsabilitat d'explicar les raons perquè la Minoria socialista ha de parlar en contra de la totalitat del dictamen de la majoria de la Comissió. Qui ho havia de fer era el nostre company Serra i Moret, que no es troba pas ací per haver hagut d'anar a Anglaterra per a complir una missió dels Sindicats agraris. Evidentment, per a mi és una situació una mica difícil, perquè no tinc ni la preparació ni la facilitat de paraula del nostre estimat company, ni la seva agilitat mental. Espero, doncs, que vosaltres sabreu excusar-me si hi ha alguna inconnexió en les coses que us vaig a dir.

ELS TRES MANCAMENTS DEL PROJECTE

En síntesi, nosaltres pensem que el projecte presentat per la majoria de la Comissió, no és pas el que corresponia a l'hora actual de Catalunya, ni és tampoc el que corresponia al propi ideari del partit majoritari. Hi ha tres mancaments greus, i dic mancaments per no dir-ho d'una manera que potser semblaria massa dura, ja que tal vegada el qualificatiu que millor escauria seria el de tres claudicacions: en sentit catalanista, que és el que més interessa i afecta a vosaltres; en sentit social i econòmic i en el sentit parlamentari, que són els dos aspectes que més ens interessin i preocupen a nosaltres.

Indiscutiblement, entorn de nosaltres, del Parlament, hi ha avui una gran expectativa, hi ha també una certa inquietud, i és possible que hi hagi també avui, ja conegut el text de la majoria de la Comissió, una certa angoixa. Aquesta inquietud i aquesta angoixa i aquesta expectativa de l'opinió pública entorn de nosaltres, s'explica i justifica a bastament, perquè nosaltres avui anem a fer una cosa transcendental; anem a aprovar la llei bàsica i fonamental de Catalunya: anem a fer una llei que canalitzarà per molts anys la vida total de Catalunya. Anem a fer una Constitució. Una Constitució, senyors Diputats, no és solament la llei que concreta, limita i separa els poders representatius de la col·lectivitat. És alguna cosa més important encara: és la llei que conté la substància viva de les altres lleis, la llei que defineix els drets i els deures dels homes i que defineix també les relacions de supeditació o d'igualtat entre els interessos particulars i els col·lectius. Una Constitució en cada moment històric és sempre el reflex de la col·lectivitat, o ha d'ésser-ho. I quan no ho és, és que els homes que tenen damunt seu una responsabilitat majoritària, han mancat al seu deure i a l'instant en què es troben.

LES NOVES I LES VELLES CONSTITUCIONS

Fixeu-vos que una Constitució no és pas una llei ordinària. Fixeu-vos i recordeu sempre que una Constitució avui, en el segle xx, és justament on es defineixen els drets dels homes, dels partits i de les col·lectivitats; perquè les Constitucions que es fan en aquest segle xx, no són pas les que es feien en el segle XIX. Són justament les Constitucions d'ara, i especialment les que s'han escrit després de la guerra, on s'ha estructurat i després s'ha materialitzat l'esperit de renovació d'aquest xx, que és degut sobretot a la incorporació del proletariat a la vida política, integral, de les grans col·lectivitats humanes. Les Constitucions del segle XIX eren polítiques i individualistes; les Constitucions del nostre segle són, a més de polítiques, econòmiques i col·lectivistes. Les Constitucions del segle passat garantitzaven la propietat individual, i desconeixien totalment els drets i els deures socials i polítics dels treballadors; les Constitucions del nostre segle són cartes en les quals ja es renuncia ben definitivament al dret romà, en les quals es reconeix encara un dret de propietat privada, però condicionant-lo a una funció social útil, on es reconeix que la propietat, que els drets de la col·lectivitat, poden ésser superiors i ser superiors als drets privats de la propietat particular, i en les quals també es reconeix avui ja que en determinades circumstàncies la col·lectivitat és superior sempre i pot anul·lar totalment i sense indemnitzacions els drets clàssics de la propietat privada. I és ben segur que les Constitucions noves que ja es preparen en el món en el termini més o menys llarg d'aquesta evolució que estem sofrint i vivint, la primera cosa que escriurien és que ja no existeix la propietat privada.

En les Constitucions del segle XIX, més o menys literalment es copiaven les paraules de la taula dels drets de l'home i del ciutadà. La famosa taula de la Revolució Francesa, disfressa d'aquesta Revolució Francesa sota la qual havia ben material, ben nua i ben cruel una burgesia que havia arribat a la plenitud, a la maduresa política i econòmica, una burgesia dura i implacable que va començar prohibint el dret de sindicació del proletariat francès i que acabà ofegant en la sang de Baboeuf i «les egaux» el primer intent de cohesió classista del proletariat revolucionari francès. I les Constitucions del segle XX estan escrivint a força de llàgrimes, a força de dolors i de dictadures, la taula dels drets de l'home, del ciutadà i del treballador. És la lluita entre dues civilitzacions. Una civilització que s'acaba i una civilització que comença, i, naturalment, aquesta lluita reflecteix d'una manera total en les cartes magnès del poble, que són les seves Constitucions.

EL PARLAMENTARISME BURGÉS

En el segle XIX, les Constitucions d'aleshores, particularistes i individualistes, que garantitzaven la propietat individual, que la feien inatacable, exigien dues coses: una ficció democràtica i una farsa parlamentària. Les Constitucions del segle XX exigeixen dues coses, també: una democràcia autèntica i un parlamentarisme integral. La lluita d'avui és per això, justament, entre la democràcia i entre el parlamentarisme integral, que és la seva expressió i els seu instrument i les ficcions democràtiques i parlamentàries del capitalisme en fallida. És una evolució que han experimentat els fins ara omnipotents rectors i directores de la col·lectivitat. Recordeu que els que avui són els detractors de la democràcia i del parlamentarisme, són justament aquells que sota una democràcia fictícia i un parlamentarisme farisaic varen construir tot el seu edifici jurídic que assegurava els seus privilegis a la pròpia burgesia.

En el segle XIX, en el fons, no hi va haver més que una llarga dictadura, que un llarg domini de camarilles que alternativament el mateix podia anomenar-se militar, que teocràtic, que oligàrquic, però que sempre tendia al mateix fi, que era l'enfortiment del règim capitalista en plena formació.

Aleshores en els Parlaments no hi havia

pas treballadors, no hi era la classe treballadora. La classe treballadora aleshores no tenia consciència dels seus drets ni dels seus deures, no tenia consciència de classe. Els treballadors aleshores eren un ramat dòcil sempre en mans de demagogs de la burgesia, moltes vegades demagogs inconscients, altres vegades demagogs a sou, conscients, mercenaris de la burgesia, que els conduïen sovint fins a les barricades que l'idealisme polític aixecava pels carrers de les ciutats europees, mentre la burgesia en els seus Parlaments d'advocats, de banquers, d'aristòcrates domats, de clergues domesticats, anava creant el seu sistema, anava forjant la seva xarxa jurídica, anava legalitzant el seu domini absolut sobre una humanitat sotmesa a una llei incontrolada i incompresa del salari. Base del poder personal, engranatge dòcil en l'aparell capitalista, instrument necessari per a calmar i espatllar els treballadors, aleshores el Parlament gaudia de tots els honors. Fou el període, l'etapa d'or del parlamentarisme burgès; el temps dels il·lustres «canaris» parlamentaris, dels famosos debats en els quals es proclamaven els drets individuals que ningú no havia de respectar. El Parlament era la suprema institució, perquè servia als fins particulars de la classe dominant.

OLIGARQUIA BURGESA CONTRA DEMOCRACIA PROLETÀRIA

Però en el transcurs dels anys es produí un fenomen de més contingut històric, de més alt valor històric que la iniciació del propi cristianisme, i fou la intervenció del proletariat en la política. I amb això tot ha canviat; els Parlaments han canviat la seva fesomia i també ha canviat la composició dels Parlaments; i el valor i la direcció de la democràcia també va canviar, perquè en els Parlaments hi aparegueren els treballadors. No aparegueren com a cors de «malditos» sino amb plena personalitat; per a fer la seva tasca de construir dintre dels Parlaments, fent ús de la democràcia, la pròpia civilització, com abans ho va fer la burgesia. No servint ja aquells instruments democràtics per consolidar i estendre el poder del capitalisme, aquest inicià l'ofensiva contra el parlamentarisme, contra la democràcia. La burgesia veient que allò ja no li servia i que els seus privilegis anaven a desaparèixer, resistint-se a morir, mobilitzà tota la premsa, els pseudo-revolucionaris, els revolucionaris ingenus, els revolucionaris a sou, i remogué els llocs de les zones cavernàries per a llançar-los contra el Parlament, contra el parlamentarisme, contra la democràcia. Hem vist com la premsa internacional exalta les grandeses, les virtuts del poder personal, oligàrquic; oligarquia que està ja a Itàlia; oligarquia que està ja a Alemanya; oligarquia que domina tots els balcons i oligarquia que domina gairebé tot el Sud i Centre d'Amèrica. És la revenja de la vella civilització que no es resigna a morir, amb Parlament o sense Parlament. I això és important ja que nosaltres comencem la vida parlamentària.

Quan un dictador, que no és res més que un representant del capitalisme, pot fabricar-se un Parlament, fabrica un Parlament i el fa funcionar. Ací tenim l'exemple de Mussolini a Itàlia que s'ha donat el luxe de fabricar un Parlament, com també tenim l'exemple ací de Primo de Rivera que fabricà la seva famosa Assemblea. Però quan un dictador no veu aquesta seguretat, aleshores prescindeix totalment del Parlament, perquè el que ell vol és l'oligarquia dominant, l'oligarquia capitalista: vol convertir el Parlament no en l'instrument i la veu del poble sino senzillament en una organització de suport del seu propi poder, que no faci altra cosa que legalitzar els seus crims i els seus abusos.

EN LA CRUILLA DELS CAMINS

He dit tot això per situar la discussió on ha d'estar; perquè nosaltres estem avui en una cruïlla.

Hi ha un camí que no fa altra cosa que seguir l'evolució normal del segle XX, que és el nostre i ha d'ésser-ho; hi ha un altre camí que ens retorna al segle XIX, que ens

retorna a l'oligarquia, al poder personal, a la ficció parlamentària i a la farsa democràtica. I avui nosaltres ens hem de definir. Com ens definirem? En síntesi he d'afirmar que el dictamen de la majoria de la Comissió ens retorna al segle XIX, que serà la base de la nova oligarquia catalana. (Rumors).

Company RUIZ PONSETI.—Molt bé!

Company COMORERA: Hi ha tres projectes: un de la Comissió Assessora Jurídica: una comissió solemne d'Ilustres juriconsults, que ens ha costat ja 50.000 pessetes i que no va fer altra cosa que una traducció de vegades dolenta, de la Constitució espanyola, i un retallament en sentit reaccionari, d'aquesta mateixa Constitució. Hi ha un segon projecte, el de l'antic Govern Lluhi, i, finalment, n'hi ha un te tercer, que és el de la Comissió de la Majoria.

Jo he de dir amb tota sinceritat que dels tres projectes, al meu entendre, el pitjor és el tercer.

El Sr. CASANOVES: Perquè mai segones parts foren bones. (Rialles.)

Company COMORERA: Per això la tercera és pitjor!...

En aquest projecte, que és el projecte definitiu i que ha d'ésser la Constitució de Catalunya, hi trobo tres greus mancaments: un en el sentit catalanista; un altre en el sentit social i econòmic i un altre en el sentit parlamentari.

MANCAMENT DE SENTIT CATALANISTA

El de sentit catalanista el sentim per part vostra, ja que aquest és un problema que més us interessa a vosaltres que a nosaltres. I hi veiem un retrocés, una renunciació i, sobretot, hi veiem una prova d'un estat psicològic perillós per al bon endegament de les coses de Catalunya, que es podria traduir en una sotmissió als capricis del Govern Central. Perquè, què estem fent? Les coses s'han de dir pel seu nom. És clar que per a nosaltres la cosa és sempre allò que val, però no tenim per què disfressar el nom d'aquesta cosa. Estem fent una Constitució, estem fent la llei fonamental del país. A tot arreu del món, d'aquesta llei se n'anomena Constitució. El que deia el senyor Casanoves, de que no som un Estat i, per tant, no podem donar-li el nom de Constitució, crec que no té consistència, perquè jo he viscut en un país federal, la República Argentina, on els Estats s'anomenen «províncies» i, en canvi, cada Província té la seva Constitució, amb el nom de Constitució; i a qualsevol país del món, on es reconegui una personalitat col·lectiva, federal o federable, la llei que ha de regular la vida en aquell Estat o Província, s'anomena Constitució. Tant és així, que en el dictamen o en l'avant-projecte de la Comissió Assessora Jurídica, feta per les grans lluminàries de la ciència jurídica a Catalunya, es redactava així: «Constitució de Catalunya.» No sé les raons que pogué tenir el Govern Lluhi per a refusar aquell títol i posar-hi aquell altre, que tampoc no ha tingut sort, d'«Estatut Orgànic de Catalunya.»

Jo veig en això, com he dit abans, una mena de renunciació, i sobretot un estat psicològic de sotmetiment, que no sols es tradueix en aquest aspecte de la Llei que fem, sinó en altres coses, i sobretot es tradueix en aquest traspàs homeopàtic de serveis.

EL MANCAMENT SOCIAL

Hi veiem nosaltres un mancamament social i econòmic: un mancamament social i econòmic, perquè justament en aquest projecte, fet per un partit majoritari a Catalunya i que comptava entre les seves prediques la teoria social i socialitzant, justament s'hi renuncia a tot això, i jo no veig la raó del per què s'ha de renunciar-hi. Les raons legals no existeixen: no existeixen, perquè això que ha tret la majoria de la Comissió i que constava en l'avant-projecte de la Comissió Assessora, fet per especialistes jurídics i per homes que no són pas revolucionaris, sinó que més aviat estan en la vora d'enfront, es conservà i es millorà en el projecte del Govern Lluhi.

Per què s'ha suprimit? I què s'ha suprimit? S'ha suprimit, justament, senyors Diputats,

el que fa possible la política social, de la que s'enorgullia el senyor Casanoves, perquè, sense les facultats que s'han suprimit en el projecte, tot l'altre seran paraules que se les emportarà el vent. El fet real és que en el dictamen de la majoria de la Comissió, Catalunya reconeix el dret a la propietat individual i l'empara. El reconeixement de la propietat és la cosa substancial i la condició que teòricament la limita, és la cosa adjectiva.

El Sr. CASANOVES: Ja ve determinat per la Constitució de la República.

Company COMORERA: Si no fos la Constitució espanyola, on estariem? (Rumors.) I diu que la Generalitat ho empara i aferma. Això vol dir que, en realitat, la Constitució de Catalunya reconeix la propietat privada encara condicionant-la a una cosa abstracta.

El Sr. CASANOVES: La condició social.

Company COMORERA: La Generalitat reconeix i aferma aquesta propietat, el qual vol dir que des del principi es tanca als treballadors de Catalunya tota possibilitat per arribar a una evolució pacífica, perquè sempre davant d'ells, havent-hi el reconeixement del dret de propietat privada i l'afirmació que la Generalitat l'aferma, evidentment els treballadors es trobaran, en arribar a cert punt de la seva evolució, amb aquest principi constitucional que els obligarà, sense voler-ho ells mateixos ni ningú, a enderrocar la paret que serà l'ostacle per a seguir la seva marxa normal.

NECESSITAT DEL PRINCIPI D'EXPROPIACIÓ

S'ha suprimit del dictamen de la majoria de la Comissió, l'article que feia referència a les facultats expropiadores de la Generalitat, no solament sense indemnització, sinó adhoc amb indemnització. I vol dir això que per la Constitució que fem avui, nosaltres mateixos renunciem a l'expropiació, incius amb indemnització. És això una victòria de la Lliga, per la qual la felicitat.

Jo us pregunto, senyors Diputats; si renunciem a aquest dret, si renunciem a l'expropiació d'aquesta política, que és l'única possibilitat per a la realització efectiva de totes les qüestions socials que venen després; si renunciem a això, què resta del títol segon? Què resta dels principis socials? No en resta, senyors Diputats, més que literatura, perquè tot l'altre, tot allò altre de què el projecte parla, de què el treball en totes les seves formes és un deure social, etc., és literatura.

Després diu que la Generalitat protegirà, dintre dels mitjans de la seva competència, i organitzarà les institucions professionals i socials, i fomentarà l'estalvi popular i el cooperativisme, i altres coses com, per exemple, l'assistència social, que diu és un deure de la Generalitat, i ordenarà l'assistència a la maternitat, als infants, als malalts i als invàlids. I tot això, que és tan humà, tan formós i indispensable en la vida col·lectiva, no exigeix més que una cosa: exigeix possibilitats materials, possibilitats econòmiques, que no solament han de sortir de les fonts d'ingressos d'un Pressupost d'estat, sinó que han de sortir, és vulgui o no es vulgui, sobretot si es té en compte el concepte de la vida actual, de l'exercici del ple dret d'expropiació de la propietat privada, amb o sense indemnització.

LA TIMIDESA DE LA MAJORIA

S'ha portat tan enllà aquesta, diguem-ne tímidesa, davant d'aquesta gran qüestió, que fins i tot avui ja tenen, les noves que els hi far falta, aci no es consignen. Per exemple, es diu que els Municipis poden tenir el dret de posseir i adquirir béns, el de tenir explotacions econòmiques i industrials i el d'administrar el Pressupost respectiu. Són les tres coses que en aquest projecte se'ls reconeixen als Municipis amb una altra que fou una esmena incorporada, crec que a petició del senyor Arnau, que diu que aquesta solvència financiera dels Ajuntaments arriba fins que ells puguin suprimir els impostos indirectes, i aquesta és potser la cosa més substancial d'aquest article: però, en canvi, no es fa cap afirmació de principi quant a les possibilitats municipals d'estar en combi-

nació, en consorci, amb els sistemes contemporanis del regíme cooperatiu, que és una de les coses més revolucionàries—en els fets, no en les paraules—que es practiquen arreu d'Europa; i tampoc se'ls reconeix el dret a expropiar quan convingui a la col·lectivitat, amb indemnització o sense indemnització, ni tan sols se'ls reconeix el dret a municipalitzar els serveis d'una manera total o d'una manera mixta, de regíme cooperatiu. Vull dir que aquest projecte de Constitució, que és audaç, que és impecable en tot allò que fa referència a qüestions polítiques i a qüestions de consciència i a qüestions familiars, de regeneració familiar, és d'una tímidesa extraordinària, i que jo no acabo d'entendre, quan es toca la llaga viva de la nostra civilització, quan es toca la propietat privada.

EL MANCAMENT PARLAMENTARI

I el tercer mancament greu és, senyors Diputats, contra el Parlament. Per l'Estatut, el nostre regíme és plenament parlamentari. A Catalunya no pot haver-hi altre poder que el Parlament. Tots els altres poders estan sotmesos totalment al Parlament. Però, en canvi, el projecte de la Majoria disminueix aquest valor del Parlament, aquesta facultat plenament sobirana del Parlament, perquè en front del Parlament crea un altre poder: el del President de la Generalitat. Crea aquest poder, en primer terme, quan vol que el President de la Generalitat, que és un home sortit d'ací i nomenat aci, tingui el dret d'iniciativa per a dissoldre aquest Parlament. Jo voldria que penséssiu en la importància que té aquest punt.

Abans de continuar, però, permeteu-me un petit incís. Parlo objectivament, no veig la persona: si hi veieu persona, jo el que us he de dir és que estimo Macià, que fa molts anys que l'estimo i el coneix; parlo, doncs, objectivament, com si no hi hagués persona, i així vosaltres ho heu de veure, com si la persona que hi està no hi fos.

Fixeu-vos en la importància que té aquest fet. Un President de la Generalitat nomenat per aquest Parlament i que tingui la facultat de dissoldre—o la iniciativa, s'entén—aquest Parlament. Aleshores, ¿quina és la llibertat d'acció d'aquest Parlament enfront del Govern, quan sempre damunt aquest Parlament hi ha la coacció moral d'un President que té la iniciativa per a dissoldre'l? Primera consideració. I la segona és pitjor encara, perquè això és, senzillament, obrir la porta a la degeneració personalista de la política catalana.

LA TRANSCENDENCIA DEL MANCAMENT

I aneu amb cura amb això, perquè nosaltres som un poble molt poc educat encara políticament i socialment i que, per tant, tenim sempre una propensió perillosa a donar molt de valor als valors personals i potser cap valor als valors col·lectius. De mantenir en aquest article la facultat extraordinària que se li dona al President de la Generalitat, de fet, en la realitat de vida política catalana, el que es farà serà posar davant del Parlament una persona, el President; President que per força, donada la nostra psicologia, donats els nostres costums, adquirirà davant del poble una personalitat no emanada d'aquest Parlament, sinó una personalitat per dret propi. Aquesta és la perpetuació del cabdillatge i serà la iniciació d'una lluita entre el Parlament i el Poder Executiu, un poder executiu, un poder moderador, sobretot, que nosaltres no tenim ni tenim el dret de crear.

Jo estic ben segur, senyors Diputats, que si això passa com està escrit, qualsevol català—jo no ho faré pel concepte que tinc de la dignitat ciutadana—qualsevol català que se n'anés amb aquests articles a la mà al Tribunal de Garanties Constitucionals, aconseguiria la seva derogació, perquè és anticonstitucional.

El senyor XIRAU: Exacte!

Company COMORERA: Jo crec, senyors Diputats, que a aquesta qüestió se li ha donat una importància excessiva. Nosaltres acceptariem que el Parlament, que la Majoria, prenguessi algunes precaucions per a salvar el prestigi del President de la Generalitat.

(Seguirà en el número vinent)